

Călăuza

BIBLIOTECARULUI

* 550015431 *

Biblioteca UMFST

iunie 1957

I.M.F. Targu-Mures

CĂLĂUZA BIBLIOTECARULUI

PUBLICAȚIE A MINISTERULUI ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI CULTURII
DIN R. P. R.

CUPRINSUL

	<u>Pag.</u>
CRISTEA PANTAZI — Mai aproape de cerințele cititorilor	1
NASOI CONSTANTIN — După zece ani de activitate	4
DISCUȚII	
CIOTLOȘ ION — Din problemele muncii cu cartea în satele regiunii București	7
MIRCEA EUGENIA — Cititul la sate	9
In întimpinarea Festivalului	12
ÎN SPRIJINUL PRODUCȚIEI	
Biblioteca popularizează cartea tehnică	14
KOPACZ ELISABETA — Experiința noastră	15
N. BRIL — O acțiune folosită	18
F. GLADKOV — Cuvînt despre bibliotecă	20
DIN EXPERIENȚA BIBLIOTECILOR SOVIETICE	
G. BORISOV — O bibliotecă sătească	21
ÎN CINSTEA ZILEI INTERNAȚIONALE A COPILULUI	
KOVACI ALEXANDRU — Munca cu cartea în tabăra pionerească	24
ROTH VICTOR — Biblioteca școlară — ajutor activ pentru însușirea materiei predate în clasă	26
Cîteva cărți pentru copii	28
VALERIU MOLDOVEANU — Imprumutul interbibliotecar și rolul lui în valorifi- carea documentației din bibliotecă	30
BARBU TEODORESCU — Revista bibliografică 1903—1904	33
Materiale de specialitate de peste hotare	35
ÎN ATENȚIA BIBLIOTECARILOR	
BIBLIOTECI DIN ALTE ȚĂRI	
HANS HENNING — Biblioteca Centrală a clasicilor germani de la Weimar	41
DIN CORESPONDENȚELE NOASTRE	
ȘTIRI DIN LUMEA CĂRȚILOR ȘI A BIBLIOTECILOR	42
CALENDARUL NOSTRU	44
BIBLIOGRAFIE	45
	46

Mai aproape de cerințele cititorilor

CRISTEA PANTAZI

Director general al Direcției generale a Așezămintelor Culturale
din Ministerul Învățământului și Culturii

Realizarea unor sarcini ca dezvoltarea și întărirea continuă a sectorului socialist al agriculturii, creșterea producției agricole, dezvoltarea schimbului între oraș și sat și întărirea alianței între clasa muncitoare și țărâna muncitoare depind în mare măsură de ridicarea nivelului de cultură generală a țărânilor muncitoare.

Iată de ce statul nostru socotește una din preocupările sale de frunte dezvoltarea și îmbunătățirea continuă a muncii instituțiilor culturale de masă — cămine culturale, biblioteci, case raionale de cultură, colțuri roșii din gospodăriile agricole colective, etc.

Referindu-se la problemele de cultură (ov. Chivu Stoica), președintele Consiliului de Miniștri a arătat că „Un mare succes al revoluției noastre culturale constă în faptul că cele mai largi și variate domenii ale artei și culturii au devenit un bun al celor ce muncesc. Aceasta își găsește o expresie vie în larga mișcare culturală de masă care se desfășoară în căminele culturale satești, în casele de cultură și în cluburile întreprinderilor, în marea sete de citit care se exprimă prin creșterea însemnată a numărului de cititori în biblioteci, cit și prin triplarea vânzărilor de cărți în librării și cooperative față de 1951”.*

Răspîndirea cărților ale căror tiraje cresc mereu înglobînd o variație nesfîrșită de titluri pentru toate categoriile de cititori se dezvoltă an de an. În anul acesta se vor scoate de sub tipar nu mai puțin de 3355 titluri, totalizînd un tiraj de 37 milioane cărți. Aceste date constituie prin ele înșile o dovadă grăitoare a avîntului pe care l-a luat dezvoltarea culturii în țara noastră.

Un număr tot mai mare din aceste tipărituri iau în mod regulat drumul satelor. În cadrul căminelor culturale, care concentrează întreaga activitate culturală din sate, rolul bibliotecii este de a atrage și forma pe cititori, dînd o largă contribuție la ridicarea nivelului cultural al țărânilor muncitoare ca una din condițiile de bază pentru transformarea satului și ruperea pentru totdeauna de legăturile înrobitoare ale trecutului.

Din acest punct de vedere munca bibliotecarilor de la sate prezintă un interes deosebit. Privită superficial această muncă poate părea lipsită de importanță. Rolul

*) Declarația tovarășului Chivu Stoica, președintele Consiliului de Miniștri, asupra politicii interne și externe a guvernului Republicii Populare Romîne.

bibliotecii sătești însă trebuie apreciat după aportul mare ce-l aduce în luminarea unor mase largi de țărani muncitori. În acest caz se va vedea că muncii cu cartea nu trebuie să i se dea mai puțină atenție decât echipelor de dans și de teatru, corului sau orchestrei. E drept că asemenea activități par mai atrăgătoare și aduc o satisfacție imediată. Pentru o piesă bine jucată, colectivul va fi răsplătit cu ropote de aplauze, pe cind pentru zecile de volume difuzate cu pricepere se poate ca bibliotecarul să nu audă o singură mulțumire. Totuși, din ansamblul muncii culturale, munca cu cartea nu numai că nu poate lipsi, dar nu trebuie să fie mai prejos de celelalte activități. Rodele, chiar dacă nu se văd de îndată, se simt în timp. Un bibliotecar care îndrumă bine lectura cititorilor săi poate contribui, cel puțin în aceeași măsură, la înființarea unei gospodării agricole colective sau a unei întovărășiri în satul său, ca și cei care joacă bine o piesă cu această temă.

Fără îndoială că toate formele de activitate culturală în ansamblul lor urmăresc același scop. Cei ce răspund însă de buna desfășurare a acestor acțiuni ar trebui să știe că un membru al unei formații corale, un artist amator din brigada artistică de agitație sau unul din echipa de dansuri, vor fi elemente cu atât mai bine pregătite și mai ușor de instruit, cu cit vor fi citit mai multe cărți, iar cei ce vor fi chemați să vizioneze aceste spectacole, vor fi cu atât mai ușor atrași și le vor aprecia cu atât mai mult cu cit vor avea o mai bună pregătire culturală pe care o dau, în primul rînd, cărțile.

Printre primii chemați să asigure dezvoltarea vieții culturale a satului și îndeosebi să trezească interesul populației pentru carte, sînt învățătorii și profesorii. Ei au pregătirea și experiența necesară pentru a desfășura cu succes această muncă, cunosc cel mai bine problemele satului, cunosc oamenii din care mulți au fost elevii lor, fiind astfel cei mai în măsură să știe ce fel de cărți trebuie să le recomande, precum și metodele cele mai potrivite acestei categorii de cititori. Așa, de pildă printre alte metode, șezătorile literare închinată fie unui autor, fie unei anumite teme, în care s-ar îmbina o recitare, un cor, o scenetă, ar putea să intre în tradiția activității căminului cultural alături de celelalte manifestări culturale-artistice.

Un material potrivit pentru o asemenea șezătoare ar putea fi de pildă prezentarea vieții și operii marelui povestitor Ion Creangă și lectura unor fragmente din scrierile sale. Tot astfel o scurtă expunere a vieții poetului George Coșbuc urmată de recitarea cu talent a unor poezii poate crea o apropiere între cititori și aceste frumoase opere din literatura noastră.

Activitatea culturală are la dispoziția ei un bogat material folcloric și bibliotecarii ar trebui să-și îndrepte atenția și în direcția aceasta ori de cîte ori organizează manifestări de masă, folosind în mod creator vechile comori de artă și înțelepciune ale poporului nostru.

Foarte sugestive și atrăgătoare s-au dovedit în ultimul timp prezentarea dramatizată a unor lucrări scurte sau fragmente literare. Alegînd un fragment potrivit dintr-o operă literară de valoare, aranjînd interpretarea lui pe scenă și completînd partea teatrală cu o expunere orală, se oferă o formă atractivă pentru cunoașterea unei cărți și popularizarea ei în rîndul cititorilor. Sînt tot atât de atractive și de efect „excursiile literare”, adică imaginarea unei călătorii cu publicul cititor prin diferite țări și continente. Este o metodă care înlesnește cunoașterea cu ajutorul cărților a frumuseților patriei noastre, a trecutului nostru și a istoriei în general, a vieții altor popoare, etc.

Prezentările mai scurte ale unor teme agrotehnice ar putea fi foarte bine înlocuite prin povestiri interesante și atractive, ca de pildă, despre cultura griului sau a cartofului, despre rostul îngrășămintelor etc. La folosirea acestei forme trebuie alese pentru lectură acele bucăți literare care ajută la dezvoltarea temei respective.

În timpul muncilor de vară, fiind seama de timpul liber redus de care dispune țăranul muncitor se pot alcătui programe în funcție de posibilitățile sale de participare. În același timp se poate recurge numai la acele acțiuni care pot ajuta munca țăranului. Brigăzile artistice de agitație de pildă, care merg la arde, n-ar trebui să neglijeze prezentarea unor programe legate de folosirea cărții ca mijloc de îmbogățire a cunoștințelor agrotehnice, popularizând pe fruntașii în agricultură care au obținut roade bogate ca rezultat al consultării cărților etc.

Găsirea unor forme cât mai potrivite pentru popularizarea cărților la sate nu trebuie să rămână sarcina exclusivă a bibliotecarului. Ea trebuie să preocupe într-o măsură corespunzătoare și celelalte foruri culturale. Serviciul metodic al Bibliotecii Centrale de Stat va trebui să se ocupe de studierea și generalizarea experienței fruntașe a bibliotecilor, de organizarea temeinică a muncii metodice a bibliotecilor regionale și raionale ca și de recomandarea unor metode potrivite satului, în această privință.

Sarcini nu mai puțin importante revin și revistei „Călduza bibliotecarului” în paginile căreia bibliotecarii de la sate trebuie să găsească materiale de îndrumare și programe lunare pentru manifestările cu cartea în cadrul bibliotecilor satești și ale căminelor culturale.

Îndrumate cu grijă și atenție cadrele didactice care se ocupă cu popularizarea cărții în rindurile țărănimii muncitoare pot aduce un aport important în ridicarea și creșterea unor generații de oameni culți. Poporul nu uită niciodată pe cei ce i-au deschis ochii o clipă mai devreme asupra adevărului despre viață. Să ne amintim cât sint de grăitoare mărturiile pline de respect și recunoștință ale oamenilor virstnici ori de câte ori ne vorbesc de cei ce le-au deschis prin sfaturi și îndemnuri înțelepte, căile vieții.

Munca cu cartea face parte integrantă din munca învățătorilor și profesorilor. Activitatea în cadrul bibliotecii satești și în general munca cu cartea constituie o obligație de bază pentru învățătorii și profesorii de la sate.

Unificarea secțiilor de învățământ și cultură ale sfaturilor populare regionale și raionale, creiază condiții favorabile împlinirii muncii cadrelor didactice în școală și în instituțiile culturale de masă. Sfaturile populare au datoria să numească în funcția de bibliotecari învățătorii și profesorii cu dragoste de această muncă. De asemenea, sfaturile populare trebuie să urmărească respectarea normelor în vigoare în legătură cu munca cadrelor didactice pentru ca aceștia să se poată ocupa de munca de învățământ și de culturalizarea maselor. În acest fel munca cu cartea în cadrul bibliotecilor satești și a celor din cadrul căminelor culturale va putea să contribuie tot mai mult la ridicarea nivelului de cultură generală a țărănimii muncitoare și la opera de transformare și pășire a satului pe calea socialismului.

DUPĂ ZECE ANI DE ACTIVITATE

NASOI CONSTANTIN

Șeful secției organizatorice a Sfatului popular raional Piatra Neamț

Prin grija partidului și guvernului, lumina cuvântului tipărit a ajuns pînă în cele mai îndepărtate cătune ale patriei noastre. Au luat ființă noi biblioteci în cadrul căminelor culturale, în cadrul școlilor de toate gradele și în toate instituțiile și întreprinderile.

Față de anul 1947, numărul bibliotecilor din raionul Piatra Neamț a crescut cu peste 100% iar cel al volumelor și cititorilor a depășit chiar 200%.

În anul 1947 existau în fostul județ Piatra Neamț, 45 biblioteci cu 18.000 volume, numărul cititorilor fiind de 2.250. În 1950 funcționau 64 biblioteci cu peste 32.000 volume. Cei 4.480 cititori au consultat 22.400 volume.

În prezent în cadrul raionului sînt 131 biblioteci din care: 6 biblioteci sătești, 93 biblioteci cămine culturale, 18 biblioteci case de citit, 14 biblioteci ale colurilor roșii G.A.C.

La sfîrșitul anului 1950 a luat ființă în orașul Piatra Neamț biblioteca raională instalîndu-se în localul fostei biblioteci A.R.L.U.S. de la care a preluat un fond de 1.357 volume. În anul 1954 biblioteca raională a numărat 10.000 volume iar în 1957 peste 24.000. Anul 1956 a fost încheiat cu 3.938 cititori și 53.025 cărți citite.

Făcînd o comparație numai cu anul 1955 cînd au fost înscrși 2.809 cititori cu 37.652 cărți citite, vedem că s-au înregistrat succese însemnate.

Una din preocupările de seamă ale Secției culturale și bibliotecii raionale a fost antrenarea unui număr cît mai mare de cititori la biblioteci. Pentru a putea realiza acest obiectiv ne-am preocupat în primul rînd de înzestrarea bibliotecilor cu cărți specifice fiecărei comune în parte. În afară de sumele prevăzute în bugetul de stat, bibliotecile din cadrul raionului nostru au fost înzestrate cu cărți din fondul cultural și din cel extrabugetar.

În repartizarea lor am ținut cont de ce'e două ramuri de producție specifice fiecărei comune în parte. Astfel, la bibliotecile căminelor culturale de pe valea muntelui ca de

pildă, biblioteca din Bicaz-Ardeal, s-au dat cărți ca: *Pădurea, izvor de bunăstare a poporului* de Florin Iordăchescu, *Întreținerea animalelor, Pășunatul oilor*, și multe altele din acest fel. La căminele culturale de șes cum este de exemplu, căminul cultural din Girov, am repartizat cărți ca: *Prășitul mecanic* de Gh. Teodorescu, *Reguli agrotehnice pentru principalele plante de cultură, Cultivarea porumbului în cuiburi așezate în patrat, Cultura cartofului* etc.

În cadrul fondului bibliotecii raionale au existat unele cărți în cîte 5-6 exemplare care interesau mai puțin pe cititorii de la orăș. Biblioteca a oprit din fiecare titlu două exemplare pentru a le folosi la bibliotecile mobile, iar restul s-a trimis bibliotecilor căminelor culturale din raion.

Munca cu cartea în raionul nostru s-a organizat mai bine în urma apariției H.C.M. nr. 1542 din 1951, privind măsurile ce trebuiesc luate pentru îmbunătățirea activității bibliotecilor. Săturile populare din Pîngărați, Girov, Dobreni, Războieni și altele s-au conformat întocmai, punînd la dispoziția bibliotecilor localuri corespunzătoare și cadre care să se ocupe de diluzarea cărții.

Conform instrucțiunilor trimise de Direcția bibliotecilor, Secția culturală a dat o decizie de încadrare a tuturor bibliotecarilor salariați din raion, recrutați în general din cadre didactice. În felul acesta am reușit să avem bibliotecari permanenți.

Un neajuns în activitatea secției culturale a fost faptul că unii activiști n-au cunoscut suficient formele și metodele muncii cu cartea. De multe ori se întimpla ca aceștia mergînd pe teren să nu se intereseze și de munca cu cartea. Exemplu am avut pe tov. Gh. Pompiliu, fost instructor al Casei de cultură, care niciodată în informările date la întoarcerea de pe teren nu prezenta aspectele muncii cu cartea. Pentru a înlătura această lipsă, Secția culturală a trasat sarcină bibliotecii raionale ca în cadrul ședințelor de analiză să prezinte referate pe tema muncii cu cartea. Astfel, s-au prezentat referatele: *Evidența și securitatea fondului de cărți, Cum se organizează manifestările de*

masă la bibliotecă, Colportajul de cărți, Agitația vizuală la bibliotecă și altele. În urma acestor instructaje activiștii culturali au privit cu mai multă răspundere controlul și îndrumarea îndeaproape a bibliotecilor. Așa, de exemplu, tov. Liveșcu a pus la punct registrul inventar și registrul de evidență zilnică la bibliotecile din comunele: Dumbrava Roșie, Bicaz-Ardeal, Tașca și altele. De asemenea a organizat expoziții cu cărți de popularizare a științei și panouri cu coperte false la biblioteca căminului cultural din Pingărați. Tov. Solomon Vasile directorul Casei raionale de cultură a organizat seri de întrebări și răspunsuri urmate de program artistic la căminele culturale din comunele Mastacăn, Bîrauni, Blănești și altele. La unele biblioteci ale căminelor culturale neexistând caiete de evidență zilnică și registre inventar, secția a dat la tipărit aceste materiale și le-a trimis unităților respective.

Rezultatele muncii noastre nu au întârziat să se arate. Pe lângă bibliotecarii mai vechi, ca învățătorul Bordeianu Ioan, actualmente directorul căminului cultural din Dobreni, Gîrbuleț Maria, bibliotecară la căminul cultural Pingărați, Gh. Muraru, bibliotecar la căminul cultural Dănești și mulți alții, au mai fost antrenate și cadre didactice tinere, cu dragoste și devotament față de munca cu cartea, cum ar fi Ionescu Gela învățătoare — bibliotecară la căminul cultural Bodeștii de Jos; ea a reușit să înscrie la bibliotecă peste 150 cititori care au citit peste 800 de cărți. În cadrul căminului bibliotecara a organizat recenzii de cărți ca *Mîrea Cocor* de M. Sadoveanu, *Piine albă* de D. Mircea, *Asa s-a călît oțelul* de N. Ostrovski, *Poveștea unui om adevărat* de B. Polevoi și altele.

Bibliotecara a arătat un interes deosebit concursului „Iubiți cartea” promovînd pe primii 24 purtători ai insignei „Prieten al cărții”. În colaborare cu directorul de cămin, bibliotecara organizează cu regularitate consfătuiri, seri literare, și seri de întrebări și răspunsuri, axate pe cărțile recomandate în concursul „Iubiți cartea”

Asemenea bibliotecare mai avem pe tov. Barna Maria la biblioteca căminului din Mărineni, pe Băiescu Maria la Vișora, Baciuc Maria la

Dumbrava Roșie și alții. La sfîrșitul anului trecut 15 biblioteci ale căminelor culturale au avut fiecare cite 160 cititori care au citit un număr însemnat de cărți.

La seminarul raional din decembrie 1956 au fost premiați cu cărți și alte materiale 7 bibliotecari printre care amintim pe tov. Gîrbuleț Maria de la Pingărați, Diaconu V. din Dobreni și alții. Atenția acordată acestor bibliotecari a făcut să le crească și mai mult dragostea față de această muncă. Pe lângă cele 6 biblioteci de casă existente tov. Gîrbuleț Maria a mai înființat încă 6, astfel că fiecare circumscripție electorală își are biblioteca ei. Deoarece satul Pingărați se află pe valea muntelui fiind foarte răsărit și mulți cititori nu puteau să vină la bibliotecă, înființarea acestor biblioteci a făcut să crească numărul cititorilor. Adeseori coloanele zărilor locale „Steagul Roșu” și „Flacăra” s-au ocupat de succesele obținute de tov. Gîrbuleț, care la sfîrșitul anului avea înscriși 250 cititori și 1870 cărți citite. La cursul de popularizare a științei condus de tov. Mircea — director al școlii de 7 ani — bibliotecara a participat cu regularitate, organizînd expoziții și panouri cu coperte false pe teme de lecții.

Dintre bibliotecarii mai vechi nu putem trece cîi vederea pe tov. Bordeianu Ioan fost bibliotecar în satul Dobreni pînă în 1954, cînd a luat ființă biblioteca satească. La sfîrșitul anului 1954 existau în Dobreni 300 cititori și 1.000 cărți citite. Nu odată tov. Bordeianu a dus cărți la tîrării muncitorilor N. Croitoru, Mironescu Gh., Ioan Ilac, Gh. Focșa, C. Lamatic, V. Ilac, care împreună cu încă vreo 18 vechi cititori ai bibliotecii se numără printre membrii gospodăriei agricole din Dobreni. În munca sa, tov. Bordeianu a fost ajutat de cadre didactice ca: Savin Ștefan, directorul școlii,

Imprumutul de cărți la o bibliotecă de casă în orașul Piatra-Neamț

Alexandru Condrea și V. Savin. Vechii cititori ai bibliotecii căminului cultural sînt astăzi cititorii bibliotecii satești. Colectiviștii sînt mîndri cã biblioteca funcționează în localul lor. Urmînd tradiția creată de tov. Borcalul lor. Urmînd tradiția creată de tov. Borcalu, noul bibliotecar, Diaconu V. merge cu cărți la cititori acasă.

Cu sprijinul tehnicianului agronom și al directorului căminului cultural el organizează cu regularitate manifestări de masă, cum ar fi: consfătuiri agricole pe teme diferite, ca de pildă *Seleționarea semințelor*, *Cum trebuie lucrat pămîntul pentru a putea menține apa*, *Intreținerea culturilor*. Biblioteca-l face totodată scurte prezentări de cărți. Astfel au fost prezentate cărțile *A venit un om* de Francisc Munteanu, *Bărăgan* de V. Em. Galan, *Amintiri din copilărie* de Ion Creangă și altele.

În satul Dobreni funcționează cu regularitate cercuri agrotehnice. În cursul anului 1956 au fost 15 cercuri agrotehnice. Conducătorii cercurilor agrotehnice pregătesc programul lecției împreună cu bibliotecarul, iar acesta are grijă ca de fiecare dată să ducă 10—12 cărți, pe care conducătorul cercului le distribuie țărănilor muncitorii.

Cititori pasionați are și biblioteca satească din Războieni. Cine nu a auzit vorbindu-se la căminul cultural, despre frumoasele rezultate obținute în muncile agricole de frunțașul recoltelor bogate, Ion Lăbăreanu? Acesta studiază cartea *Cultura sfelei de zahăr* pe care de mult trebuia s-o restituie bibliotecii, dar fiindu-i absolut necesară trece regulat pe la bibliotecă și-i prelungește termenul.

Asemenea cititori pasionați are și biblioteca căminului cultural din Tupilați, cum sînt tov. Dabija Constantin, Alistar Dumitru din comuna Dragomirești și alții.

La sfîrșitul anului 1956 au luat ființă în raionul Piatra Neamț încă 2 biblioteci satești, una în comuna Dragomirești, unde este sectorul socialist cel mai avansat: G.A.C., 7 întovărășiri, 2 cooperative agricole cu rentă și altele pe cale de a se înființa într-un viitor apropiat.

Biblioteca nou înființată în Bodeștii de Jos are peste 300 cititori și 1.000 cărți citite numai după o lună și jumătate de la înființare. Bibliotecarul Beșu Anton nu se mulțumește ca în fiecare casă să fie cite o carte; el urmărește ca toți știutorii de carte să fie înscriși la bibliotecă. Astfel, colectivistul Gh. Grădinaru și-a înscris pe cei 4 fii ai săi. La bibliotecă mai este cititor și Tomescu Ion în vîrstă de 74 ani, care a început să recitească clasicii literaturii noastre Creangă, Coșbuc, Caragiale.

În planul de muncă trimestrial al secției culturale sînt trecute datele cînd se face

analiza bibliotecilor din cadrul raionului. De exemplu, pe data de 30 aprilie a. c.: analiza bibliotecii raionale; pe data de 17 mai: analiza bibliotecilor satești din Dragomirești, Războieni și Șerbești. Raportorii au fost desemnați bibliotecarii respectivi, iar coraportor tov. Iordache Gh. bibliotecar șef al bibliotecii raionale. Cu această ocazie sînt puse în lumină realizările, lipsurile și în special greutățile fiecărei biblioteci. De asemenea, se analizează rezultatele colaborării cu celelalte unități culturale.

De obicei, Casa de cultură se deplasează în fiecare duminică la căminele culturale cu un program artistic. Cu această ocazie biblioteca raională introduce în program și prezentarea unei cărți. Tov. Iordache Gh. a prezentat următoarele cărți: *A venit un om* de Francisc Munteanu, la căminele culturale din Mărgineni, Dumbrava Roșie și Slăvinești; romanul *Pîine albă* de Dumitru Mircea, la Măstăcan; *Noaptea din iunie* de Petru Dumitriu la Bodeștii de Jos.

În centrele de exploatare forestieră Gircina, Almaș, Tarcău, biblioteca raională a organizat consfătuiri pe tema *Munca în sectorul forestier*. Intrucît la aceste centre nu existau cărți, biblioteca raională a trimis cîte o bibliotecă mobilă care conținea cărți din domeniul forestier și de literatură.

În cadrul seminariilor raionale cu direcții de cămine culturale se organizează lecții practice. O astfel de lecție practică a avut ca temă jurnalul vorbit la un cămin cultural. Cu această ocazie tov. Fodor Ana, bibliotecară la biblioteca satească din Șerbești, a vorbit despre felul cu este oglindită în literatura noastră lupta Partidului pentru transformarea socialistă a agriculturii. Exemplul acestei lecții practice a fost luat și de bibliotecile din Pingărați, Războieni, Girov și altele.

Secția culturală a trasat sarcină bibliotecii raionale să organizeze activități model la bibliotecile satești și ale căminelor culturale pe tema *Lupta partidului pentru transformarea socialistă a agriculturii oglindită în literatură*. După exemplul acestor manifestări, bibliotecarii bibliotecilor satești și directorii căminelor culturale au organizat astfel de manifestări la unitățile lor. Tov. Corduneanu Elena, bibliotecară la biblioteca satească Șerbești, împreună cu directorul căminului cultural Boanca Ioan au organizat o consfătuire literară la S.M.T. și G.A.S.

Realizările obținute în cei aproape zece ani de activitate culturală sînt o dovadă a posibilităților multiple ce există în raionul nostru în domeniul muncii cu cartea și ele constituie pentru noi un stimulent puternic pentru noi realizări.

*Din problemele muncii cu cartea
în satele regiunii București*

Îmbunătățirea cititului la sate constituie o preocupare permanentă nu numai pentru lucrătorii din biblioteci, ci și pentru sfaturile populare în subordinea cărora intră larga rețea a bibliotecilor de masă.

Dacă este adevărat că de la an la an, cartea pătrunde tot mai mult în rîndurile țaranilor muncitori iar bibliotecile de la sate se întăresc, trebuie să recunoaștem în același timp că nu putem considera nici pe de parte satisfăcătoare rezultatele obținute de marea majoritate a bibliotecilor căminelor culturale și chiar de unele biblioteci sătești.

Pentru regiunea București cu aproape 900 de biblioteci de cămine culturale, 80 de biblioteci sătești și 19 biblioteci raionale dintre care 11 își desfășoară activitatea în mediul rural, sarcina îmbunătățirii cititului în rîndul țaranilor muncitori se pune în mod deosebit.

Fără îndoială, că în centrul atenției trebuie să stea bibliotecile căminelor culturale care în 1956 au cuprins doar 120.000 de cititori, ceea ce reprezintă în medie cîte 130 de cititori de fiecare cămin cultural, adică 14% din populația știutoare de carte din mediul sătesc respectiv.

Care sînt după părerea noastră cauzele care au determinat această situație?

Trebuie să ne oprim în primul rînd asupra problemelor cadrelor de bibliotecari.

Ca să-și desfășoare munca în condițiuni bune bibliotecarul are și el nevoie de un minimum de cunoștințe privind această muncă. După aceea, va lucra din ce în ce mai bine pe măsura experienței pe care o acumulează.

Bibliotecarii de la bibliotecile raionale și sătești fac cursuri speciale și practică de bibliotecari. Pentru bibliotecarii de la căminele culturale cel mai bun prilej de a învăța în mod practic cîte ceva despre munca de bibliotecă este seminarul raional trimestrial. Din nenorocire, în ultimii doi ani în regiunea București s-au ținut asemenea seminarii doar la cîteva raioane.

Sfaturile populare comunale și chiar cele raionale n-au sprijinit în suficientă măsură organizarea acestor seminarii. Unele secții raionale de învățămînt n-au fost de acord cu scoaterea din producție a cadrelor didactice atlate la conducerea bibliotecilor căminelor culturale. Alteori au lipsit mijloacele de transport. Dar chiar atunci cînd au avut loc, seminariile și-au atins scopul doar în mică măsură. S-au ținut lecții și referate plictisitoare, generale și teoretice.

Lipsită de ajutorul unei biblioteci regionale, secțiunea culturală a statului popular regional n-a avut totdeauna posibilitatea să participe efectiv la pregătirea și desfășurarea acestor seminarii. E adevărat că pe

plan regional s-au luat o serie de măsuri care au dus oarecum la înviorarea muncii cu cartea în bibliotecile raionale și sătești. Astfel, s-a organizat la regiune un curs cu bibliotecarii sătești noi numiți, s-a instituit un examen pentru verificarea calificării cadrelor din biblioteci și s-a organizat un concurs pentru ocuparea posturilor de bibliotecari vacante etc. Totuși, bibliotecile căminelor culturale au fost neglijate, subestimându-se rolul lor în ridicarea culturală a satelor.

Biblioteca Așezământului cultural „Nic. Bălcescu”, care de la 1 aprilie 1957 a trecut la sfatul popular al regiunii București devenind bibliotecă regională, va trebui să se ocupe în mod deosebit de pregătirea și îndrumarea bibliotecilor de la căminele culturale.

Va trebui să se pună capăt în primul rând fluctuației cadrelor la aceste biblioteci unde în prezent bibliotecarii se schimbă de câteva ori pe an. Sfaturile populare comunale pot stăvili această practică dacă vor numi bibliotecarii prin decizie și nu vor mai îngădui schimbarea lor fără motive întemeiate.

Se întâmplă adesea apoi, că din nepriceperea bibliotecarilor, unele colective de muncă de pe lângă bibliotecile căminelor culturale nu desfășoară o activitate multumitoare. Nu se prevăd și nu se organizează acțiuni pe măsura forțelor de care dispune biblioteca, lucru care se reflectă și în numărul scăzut de cititori și cărți citite.

Dar pe lângă aceste probleme privind pregătirea cadrelor de bibliotecari la căminele culturale, îmbunătățirea cititului la sate mai ridică o problemă la fel de importantă și anume aceea a fondului de cărți.

În prezent, bibliotecile căminelor culturale au un fond sărac de publicații. Acesta este determinat chiar

de norma bugetară. Din cei 500 de lei prevăzuți pentru procurarea de cărți, 240 sînt cheltuiți pentru abonament. Mai adăugăm la aceasta și faptul că în regiunea București, în anii trecuți, aprovizionarea cu cărți s-a făcut defectuos.

La sărăcirea fondului de cărți contribuie și practica unora dintre cadrele didactice (raionul Vidra, Drăgănești-Vlașca,) care „împrumută” cărțile de mare căutare — în special de literatură — și nu le mai restituie cu anii.

Cota destinată procurării de cărți din fondul cultural al cooperativelor trebuie folosită judicios. În general, deși aceste sume sînt destul de importante, se cumpără cărți și publicații stocate prin librării, sau care se găsesc deja în biblioteci.

Prin grija sfaturilor populare raionale a bibliotecilor raionale și regionale, această situație poate fi evitată. Apoi, o bună gospodărire a căminelor culturale și o mai mare atenție față de veniturile acestora ar da posibilitatea bibliotecilor să-și procure cărțile dorite din fondurile extrabugetare cu maximum de operativitate.

Îmbunătățirea cititului la sate pune sarcini deosebite și în fața bibliotecilor raionale și sătești. Insistăm în special asupra acestora din urmă a căror rețea sporește cu fiecare an. În 1956 în regiunea București au luat ființă 21 de noi biblioteci sătești, iar în anul acesta vor lua ființă încă alte 30, pentru care au fost aprobate fondurile necesare. Aceasta, înseamnă că la sfîrșitul anului în fiecare raion vor exista cel puțin 5 biblioteci sătești, iar în raioanele mai mari 6 și chiar 7. Raportînd bibliotecile sătești la numărul comunelor reiese că la 4 comune va exista o bibliotecă sătească.

Pe lângă faptul că aici lucrează bibliotecari de profesie, bibliotecile să-

tești dispun de un fond de cărți mai bogat, li se asigură prin buget condițiile materiale necesare, într-un cuvânt au tot ce le trebuie pentru a deveni biblioteci model, de la care să învețe și care să sprijine bibliotecile căminelor culturale. Pentru aceasta e bine ca ele să nu fie grupate într-o parte sau alta a raionului și să fie repartizate pe întreaga suprafață a acestuia. În regiunea București, acolo unde pînă în prezent s-a procedat astfel — în raioanele Călărași, Snagov, etc. — o parte din bibliotecile sătești care funcționează în localități alăturate, au fost transferate. Pe viitor, cu ocazia înființării de noi biblioteci sătești, socotim necesar să se țină cont de acest lucru.

Insfirșit, pe lângă toate acestea, pe lângă bibliotecari și cărți bune, pe

lîngă o îndrumare sistematică din partea bibliotecilor raionale și regionale, bibliotecile au nevoie de un minim de condiții materiale, necesare desfășurării muncii lor.

Sfaturile populare comunale pot și trebuie să ia măsuri pentru a asigura aceste condiții. De altfel, problema înzestrării cu mobilier a constituit o preocupare și pentru sfatul popular regional dar hotărîtoare în rezolvarea ei este tot contribuția sfaturilor populare locale.

Îmbunătățirea cititului la sate ridică de sigur și alte probleme importante. Am socotit necesar să ne oprim mai mult asupra acestora fiindcă ele privesc în egală măsură și sfaturile populare.

CIOTLOȘ ION

Din cadrul Sfatului Popular
al reg. București

Socotesc bine venită inițiativa revistei „Călăuza bibliotecarului” de a dezbate în paginile ei problema atât de importantă a cititului la sate. Pentru biblioteca noastră, această problemă constituie de altfel una din preocupările permanente în care scop au fost organizate diferite acțiuni. Astfel, pentru pregătirea și îndrumarea bibliotecilor de la sate colectivul bibliotecii raionale din Roman organizează lunar seminarii raionale, consfătuiri cu bibliotecării voluntari, schimburi de experiență la bibliotecile sătești fruntașe, cum a fost cel din luna aprilie a.c. la biblioteca sătească din Cîrligi. Tot pentru instruirea profesională a bibliotecarilor de la sate, biblioteca raională a organizat un cabinet melodic unde bibliotecarii din raion pot primi consultații în orice domeniu al muncii de bibliotecă.

Un accent deosebit a pus colectivul bibliotecii noastre și pe îndrumarea pe teren a bibliotecarilor de la sate. În cursul unei luni sînt îndrumate cel puțin 5 biblioteci ale căminelor culturale, 1—2 biblioteci sătești și tot atîtea biblioteci ale colțurilor roșii din

G.A.C. La majoritatea unităților îndrumate se organizează acțiuni de masă model.

Trebuie să remarc și ajutorul bibliotecii regionale Bacău care, atât prin listele bibliografice trimise cît și prin scrisorile metodice publicate în ziarul local „Steagul Roșu” a contribuit la ridicarea muncii bibliotecarilor. De asemenea cursurile de o lună pentru instruirea bibliotecarilor noi numiți organizat de biblioteca regională în octombrie 1956, a ajutat la ridicarea calificării profesionale a bibliotecarilor sătești.

În pofida tuturor acestor acțiuni, noi nu am reușit să obținem rezultatele dorite în problema cititului la sate, care se menține încă la un indice scăzut.

Putem vorbi de frumoase rezultate îndeosebi acolo unde există biblioteci sătești. Astfel, în urma activității depuse, biblioteca sătească din Cîrligi condusă de Gh. Amarghioalei, a înscris la sfîrșitul trimestrului I al anului curent 359 cititori cu 2.480 cărți citite. În aceeași perioadă, biblioteca sătească din Secuieni condusă de Ecaterina Borș a înregistrat 360 cititori cu 2.262 cărți citite,

biblioteca sătească din Sagna condusă de utemistul D. Martiuaș, 350 cititori cu 2.245 cărți citite, biblioteca sătească Săbăoani condusă de Aneta Cojocaru 385 cititori și 3.053 cărți citite.

În cuprinsul raionului nostru avem și bibliotecari voluntari care duc o frumoasă activitate. Astfel, tov. Elena Ioniță de la biblioteca căminului cultural din comuna Pildești a înscris pînă la 31 martie a.c. 180 de cititori cu peste 360 cărți citite. Aceste rezultate au fost posibile datorită faptului că biblioteca este deschisă aproape zilnic și bibliotecara organizează audii colective la radio, seri literare, recenzii, consfătuiri pe teme agricole. Tot aci, cu ajutorul unui colectiv format din cadre didactice și pionieri, bibliotecara a organizat 8 echipe de colportaj care schimbă cărțile cel puțin odată la două săptămîni.

La biblioteca căminului cultural din comuna Buruenești, unde este bibliotecară tov. E. Marin sînt peste 180 cititori. Bibliotecara s-a ocupat îndeaproape de organizarea cercurilor de citit care au cuprins aproape întreaga populație, dînd un sprijin prețios în organizarea întovărășirii din comună.

Frumoasă activitate are și biblioteca căminului cultural din comuna Gădînti condusă de tov. Eugenia Verdescu cu peste 150 de cititori, biblioteca căminului cultural din Cotul Vameș condusă de tov. Ana Botez, biblioteca căminului cultural din Bozînta și cea a căminului cultural din Averesti, unde este bibliotecară de mulți ani tov. Ana Șelaru.

Exemple de mai sus dovedesc în mod grăitor că atunci cînd există bibliotecar cu dragoste față de munca încredințată, biblioteca căminului cultural poate juca un rol activ în dezvoltarea dragostei față de carte a țărănilor muncitori.

Din păcate însă asemenea exemple deși numeroase nu formează majoritatea din cele 103 biblioteci de cămine culturale și case de citit existente în raionul nostru unde activitatea lasă încă foarte mult de dorit.

În unele cazuri activitatea unor biblioteci de cămine culturale a rămas în urmă datorită unor greșeli care au fost săvîrșite în recrutarea cadrelor de bibliotecari. Este vorba de numirea învățătorilor — prin decizii — în munca de bibliotecar fără consultarea lor prealabilă dacă doresc să ducă această muncă. Urmărilor unor asemenea numiri „din birou“ au fost constatate în urma

deplasărilor efectuate pe teren cînd s-a văzut că unii învățători nu își pot duce munca din diferite motive obiective așa cum s-a întîmplat în comuna Trifești unde învățătoarea Valeria Ionescu numită bibliotecară avea copil mic, sau în comuna Vulpășești unde învățătoarea Glafira Guia era suferindă. Dar nu rareori am întîlnit și învățători care nu desfășurau nici un fel de activitate, deoarece nu le plăcea munca de bibliotecă, așa cum sînt cazurile în comunele Ienișești, Hociungi-Porcești, Boanța-Anișcari, ș.a.

Alături de problemă cadrelor, activitatea multor biblioteci de cămine culturale este frînată de insuficiența fondurilor de cărți. La unele biblioteci de cămine culturale se găsește fonduri de cite 5—700 broșuri cu titluri puține. Trebuie să menționăm și pierderea a numeroase cărți datorită fluctuației de cadre de la bibliotecile de cămine culturale, lipsei de răspundere a bibliotecarilor care s-au mutat din comună fără să predea biblioteca. De aceea pe baza experienței mele și a situației existente în raion, voi căuta să aduc unele sugestii a căror rezolvare cred că va contribui la îmbunătățirea cititului la sale.

Prima din aceste propuneri se referă la problema fondului de cărți. Față de lipsurile semnalate în componența fondurilor de cărți de la bibliotecile căminelor culturale, biblioteca noastră a trimis biblioteci mobile, acolo unde fondurile sînt insuficiente și necorespunzătoare, ca de exemplu la biblioteca căminului cultural Vadu-Veja, comuna Slănița, Adjudenii, comuna Tărăsenu, Cotu-Vanuș, comuna Ilacra ș.a.

Cred că o măsură care ar remedia în parte lipsurile fondurilor de cărți ale căminelelor culturale ar fi folosirea veniturilor extra bugetare în acest scop, lucru care din păcate nu se face decît în foarte mică măsură. Un exemplu frumos în această privință îl dă biblioteca căminului Pildești, care în cursul primului trimestru al anului a procurat cărți din venitul extrabugetar în valoare de 350 lei. Unele biblioteci ale căminelelor culturale au primit cărți și din fondul cultural al cooperativelor. Pentru anul în curs sumele planificate la articolul 7 la cămine fiind mai mare s-a făcut contract cu Colectura bibliotecilor care trimestrial va trimite cărți după ce în prealabil vor fi alese așa cum s-a procedat în primul trimestru.

O și mai bună soluție pentru rezolvarea îmbunătățirii fondurilor de cărți ale cămi-

nelor culturale ar fi contopirea tuturor fondurilor existente la bibliotecile școlare, sindicale ș.a. din sat într-un singur fond la biblioteca căminului cultural. S-ar rezolva atunci simultan și mai bine problema cadrelor de bibliotecari. Este un non sens ca bibliotecile școlare cu un fond de circa 5—700 cărți care deserveșc 30—40 elevi, să aibă un bibliotecar, cînd s-ar putea ca cel mai competent cadru didactic din sat în timpul celor 6 ore de muncă culturală cu un colectiv voluntar puternic să deservească afit populația satului cit și pe elevi.

O problemă care cred că poate contribui în mare măsură la înviorarea activității cu cartea la sate este problema întrecerilor. În cadrul regiunii noastre a fost inițiat concursul „Pentru cea mai bună activitate culturală” în cadrul căruia s-au stabilit normele de întrecere, premii și mențiuni pentru colectivele bibliotecilor și bibliotecari. Fiecare cămin a primit un regulament de întrecere iar cadrele noastre au primit cu bucurie această inițiativă. Totuși un concurs pe plan regional nu poate căpăta amploarea unui concurs pe țară și de aceea cred că ar fi nimerit ca bibliotecile căminelor culturale și sătești de pe cuprinsul patriei noastre să fie antrenate într-un concurs pe țară, ceea ce ar constitui un puternic stimulant; munca cu cartea la sate nu s-ar mai considera oarecum subapreciată, bibliotecarii ar participa la concurs cu tragere de inimă și cu siguranță efectele întrecerii s-ar vedea așa cum se văd și la concursurile echipelor artistice ale căminelor culturale.

Activitatea culturală la sate depinde direct de munca ce o duc cadrele didactice. Unirea celor două Ministere Invățămînt și Cultură va aduce cu sine o mai bună

mobilizare a cadrelor didactice, ceea ce se va reflecta cu siguranță și în îmbunătățirea muncii cu cartea la sate. Nu întîmplător învățătorul este desemnat să ducă această nobilă muncă, căci el cunoaște mai bine psihologia țaranului muncitor, el posedă cele mai înaintate metode pedagogice pentru educarea lui.

În încheiere, citeva cuvinte despre problema despre care o socot deosebit de importantă, cea a conținutului cărților ce trebuie să existe la sate. Cele citeva titluri apărute în colecția „Biblioteca țaranului muncitor” ca *Amintiri din copilărie* de I. Creangă, *Ana Nucului* și *Linștea iernii* de Remus Luca, *Lența* de Francisc Munteanu ș. a. au fost primite cu mult entuziasm de cititorii satelor noastre. Editurile ar trebui să țină seama de dragostea țaranilor muncitori pentru clasicii noștri, în special Coșbuc, Vlahuță, Alecsandri, ca să nu mai vorbesc despre basmele lui I. Creangă sau Petru Ispirescu care plac deopotrivă celor mari și mici.

Mult se face resimțită în bibliotecile noastre lipsa unor cărți legate de ocupațiile principale ale țaranilor muncitori. Mă refer în mod special la broșuri despre creșterea albinelor, a viermilor de mătase, a viței de vie, ca și despre folosirea porumbului hibrid.

Am încredere că discuțiile abia deschise cu privire la cititul la sate vor aduce într-un viitor apropiat păreri și propunerile literatorilor bibliotecilor din întreaga țară, ceea ce va contribui la generalizarea și adoptarea unei noi metode de muncă pentru o cit mai largă răspîndire a cărții în satele patriei noastre.

MIRCEA EUGENIA
Bibliotecar șef la biblioteca
raională Roman

Încă de anul trecut biblioteca regională Bacău a început un schimb de corespondență cu biblioteca publică de Stat „Maxim Gorki” din Molotov (U.R.S.S.), una din cele mai vechi biblioteci din Ural, care în decembrie 1956 și-a sărbătorit 125 de ani de existență.

În răspunsul dat, biblioteca din Molotov împărtășește colectivului bibliotecii regionale Bacău experiența sa în domeniul activității bibliografico-metodice. Ea a trimis în același timp un număr de 10 materiale metodico-bibliografice, întocmite pentru îndrumarea bibliotecilor raionale și sătești din regiunea Molotov.

Iată citeva din aceste materiale: *Despre organizarea catalogului alfabetic în bibliotecile sătești, raionale și orașenești* (instrucțiuni metodice), *Din experiența muncii cu cititorii copii a bibliotecii „A. Gaidar” din Molotov*, *Schîmbul interbibliotecar*, etc. Toate acestea constituie un prețios material pentru colectivul bibliotecii regionale din Bacău.

In împlinirea Festivalului

Anul acesta, între 28 iulie și 11 august, va avea loc la Moscova, cel de-al 6-lea Festival Mondial al Tineretului și Studenților pentru Pace și Prietenie.

Din inițiativa organizațiilor de U.T.M., în întreprinderi, fabrici, uzine și instituții au luat ființă „Colțuri ale Festivalului” menite să desfășoare o bogată activitate culturală în rândurile tineretului, legată de problemele multiple ale apropiatei reuniuni mondiale de la Moscova.

Un aport însemnat în reușita acțiunilor ce se programează în cadrul „Colțului Festivalului” îl aduc bibliotecile. Prin diferite manifestări de masă organizate în acest sens, bibliotecile fac cunoscute, cu ajutorul cărților, ziarelor și revistelor, aspecte din viața tinerilor din diferite țări, munca și lupta lor pentru a împlini această uriașă sărbătoare a tineretului din lumea întreagă cu realizări dintre cele mai frumoase.

Dăm mai jos câteva aspecte din activitatea pe care bibliotecile sindicale din Capitală o desfășoară în cinstea Festivalului.

La fabrica „Kirov”, „Colțul Festivalului” funcționează în sala de lectură a colțului roșu la a cărui amenajare colectivul bibliotecii a participat efectiv. Astfel, ea a organizat aici o expoziție de cărți și reviste pe tema *Tineretul în literatură*. În expoziție au fost expuse lucrări ale scriitorilor români și din alte țări, care oglindesc aspecte din viața tineretului din lumea întreagă. Colectivul bibliotecii a mai întocmit și un panou

al fruntașilor în care a expus portretele unor tineri din țară ca: Monta Mircea, Cruceru Ion, Deveseleanu Ion ș. a., fruntași atât în producție cit și la cititul cărților din bibliotecă.

Sprijinită de organizația U.T.M., biblioteca colțului roșu a improspătat cele 12 biblioteci mobile din fabrică cu noi cărți de producție și literare, cele mai multe legate de problemele actuale ale tineretului.

La „Colțul Festivalului” de la fabrica „Kirov” biblioteca clubului organizează numeroase recenzii, seri de ghicitori literare, consfătuiri cu cititorii etc. Recent s-au ținut recenziile cărților *Pământ destelenit* de M. Solohov, *Oțel și zgură* de V. Popov, *Anii-impotrivirii* de Geo Bogza și *Derbedei* de Nicuță Tănase.

De un deosebit succes s-a bucurat consfătuirea cu cititorii asupra cărții. *Mai multă încăl-*

Tinerii de la fabrica Kirov
consultă reviste la
„Colțul Festivalului”

incălțăminte trainică și frumoasă. Pregătită temeinic, consfătuirea s-a bucurat de participarea unui număr însemnat de tineri cititori, antrenati în întrecerea socialistă în cinstea Festivalului de la Moscova.

★

La Monetăria Statului și Imprimeria de Timbre, „Colțul Festivalului” este amenajat în sala bibliotecii clubului. Colectivul de organizare a „Colțului Festivalului” din care face parte și bibliotecara Dumitrescu Viorica a prevăzut în planul său de muncă întipinirea Festivalului de la Moscova cu cât mai mulți tineri purtători ai insignei „Prieten al cărții”.

În acest scop biblioteca depune o activitate intensă. Astfel, pentru a ajuta pe participanții la concursul „Iubiți cartea” dându-le posibilitatea de a se prezenta cu succes în fața comisiei de verificare a cunoștințelor, biblioteca organizează în cadrul „Joiilor tineretului” lecturi în colectiv și discuții asupra cărților prevăzute de bibliografia concursului.

De asemenea, pentru a stimula interesul pentru lectură a tineretului, biblioteca clubului a organizat în întipinirea Festivalului, un concurs literar cu premii pe tema *Dragostea și prietenia oglindită în literatura sovietică*. Încheierea concursului și decernarea premiilor vor avea loc în ziua începerii Festivalului. Din primele zile concursul a antrenat 30 de tineri, dornici să-și întipinească Festivalul cu cât mai multe realizări.

★

La uzinele „7 Noiembrie”, „Colțul Festivalului” a fost organizat în holul clubului. Zilnic e vizitat de numeroși tineri. Activitatea bibliotecii clubului organizează lecturi în colectiv din ziare și reviste, informind tineretul asupra pregătirilor ce se fac în toate țările participante pentru Festival. Cu mult interes au ascultat tinerii lectura unui articol din ziarul „Știința tineretului” care înfățișă pregătirile tineretului cehoslovac. De asemenea biblioteca a pus la dispoziția tineretului material bibliografic cuprinzând informații despre festivalurile precedente și despre viața tinerilor din țările îndepărtate.

Biblioteca clubului a organizat numeroase recenzii de cărți prevăzute în bibliografia concursului „Iubiți cartea”. Una din recenzii, organizată cu sprijinul Editurii Cartea Rusă, asupra

Revistele sosite la „Colțul Festivalului” de la Industria Bumbacului B, sînt citite de tineri

romanului *Mama* de Maxim Gorki s-a bucurat de participarea a numeroși tineri.

O atenție deosebită acordă biblioteca clubului intensificării muncii cu cartea în rândurile pionierilor. Astfel, ea a organizat o întâlnire între pionierii de la școala nr. 80 pe care o patronază uzina, cu scriitorul Mihail Stoian. Cu acest prilej s-a discutat cartea acestuia *Mică e vacanța mare*.

Actualmente se confecționează un album închinat celui de-al 6-lea Festival de la Moscova.

★

La Industria Bumbacului B. „Colțul Festivalului” funcționează în sala de conferințe a clubului. Întreaga clădire a clubului este frumos pavoazăată în cinstea Festivalului. Pe fațada clădirii strălucesc insigna mare a Festivalului, iar pe scările de la intrare străjuiesc numeroase drapele ale Festivalului.

Contribuția bibliotecii clubului este multilaterală. Astfel ea a alcătuit două fotomontaje, unul pe tema *Tineretul lumii luptă pentru pace și prietenie*, unde au fost expuse numeroase fotografii cu aspecte din lupta tineretului din țările coloniale și dependente, fotografii de la festivalurile anterioare, imagini din viața tineretului muncitor și studios din patria noastră, iar celălalt pe tema *Moscova, orașul celui de-al 6-lea Festival* cuprinzând numeroase fotografii, înfățișînd diferite aspecte din acest frumos oraș.

De asemenea biblioteca a întocmit o expoziție de cărți cuprinzînd cele mai actuale opere închinat muncii și luptei tineretului lumii în frunte cu cel din U.R.S.S., pentru lăurirea unei vieți ferice în lumea întreagă.

Biblioteca clubului a înzestrat bibliotecile mobile cu cărți pentru tineret, iar acestea la rîndul lor sprijină „Colțul Festivalului”, mobilizînd tineretul să participe la manifestările programate în cinstea Festivalului.

Biblioteca popularizează cartea tehnică

Biblioteca regională Stalin activează într-un mare centru industrial și cultural. În oraș există numeroase întreprinderi metalurgice prelucrătoare de industrie textilă și alimentară. În afară de aceasta există un Institut Politehnic și numeroase școli de învățământ mediu și profesional. Deservirea cât mai diferențiată a cititorilor cu cărțile necesare, legate de acest profil, cât și o îndrumare sistematică pentru însușirea cunoștințelor tehnice a fost unul dintre obiective în planul de muncă al bibliotecii regionale pe anul 1957.

În prezent, biblioteca regională Stalin are un mare număr de cărți tehnice. Din totalul de 116.287 volume, 12.931 sînt cărți tehnice, în limbile română, rusă, germană, maghiară și franceză. Se găsesc cărți pentru diferite meserii: strungari, sudori, lăcătuși, frezori, electricieni, filatori etc., cărți despre ultimele succese ale tehnicii și științei, manuale pentru ingineri, lexicoane, enciclopedii etc. La completarea fondului de cărți se ține seama de specificul orașului și de cerințele cititorilor. Pentru buna deservire a cititorilor s-au făcut și numeroase abonamente la reviste de specialitate și materialele editate de I.D.T.

Organizarea sistematică a muncii cu cartea tehnică nu putea fi efectuată însă fără buna organizare a fondului de cărți și a cataloagelor, care să pună în valoare bogatul conținut al cărților tehnice.

Astfel au fost controlate și puse la punct cataloagele alfabetice și sistematic pentru secția de împrumut și sala de lectură.

Sarcina difuzării și popularizării cărților tehnice a revenit celor 3 secții ale bibliotecii regionale: secția bibliografică și metodică, secția de împrumut și sala de lectură.

În ansamblul activității desfășurate pe această linie, o muncă susținută a depus sec-

ția bibliografică și metodică. Astfel, este inițiativa secției de a colabora cu bibliotecile cabinetelor tehnice și bibliotecile sindicale din cele mai mari întreprinderi din oraș, în scopul sprijinirii activității acestora, printr-un ajutor bibliografico-documentar. Pentru a realiza această sarcină, bibliograful principal s-a deplasat la cabinetele tehnice ale uzinelor „Strungul”, „Partizanul Roșu”, „Timpuri noi”, „Cauciucul”, „Fonaghy”, „Nivea” etc., unde a studiat condițiile și nevoile tehnico-materiale ale cabinetelor tehnice respective, felul cum funcționează bibliotecile acestora. Legătura directă cu viața uzinelor și întreprinderilor, cu muncitorii și specialiștii, a dat posibilitate secției bibliografice să acumuleze o experiență prețioasă asupra felului cum trebuie desfășurată munca cu cartea tehnică, legată de problemele cele mai acute ale producției.

Pe baza constatărilor și problemelor ridicate de necesitățile popularizării cărților tehnice, secția bibliografică a întocmit *Buletinul cărților tehnice și științifice existente în bibliotecă* pe care l-a trimis la întreprinderi, instituții și la diferiți cititori.

De asemenea, în sprijinul bibliotecilor cabinetelor tehnice și al bibliotecilor sindicale din cadrul întreprinderilor locale metalurgice, textile și chimice și pentru ca acestea să poată veni în mod efectiv în ajutorul producției, secția bibliografică a întocmit liste de recomandare. Menținînd o legătură permanentă cu cabinetele tehnice și bibliotecile sindicale, studiind pentru a cunoaște problemele cele mai acute, legate de specificul de producție al întreprinderilor respective, secția bibliografică a solicitat și obținut de la I.D.T. materiale de mare interes pentru acestea. Astfel pentru fabrica „Nivea” a primit material documentar privind valorifi-

carea rezidurilor de ulei, răcirea săpunului, modernizarea secției de pudră dintr-o fabrică cosmetică etc. La cererea fabricii „Parluzanul Roșu” s-a întocmit o listă de recomandare a cărților textile în limba maghiară.

Forma principală sub care se desfășoară activitatea bibliografică la sediul bibliotecii sînt informările și consultațiile bibliografice orale. Aproape zilnic se prezintă 2—3 cititori care consultă pe bibliograf în unele probleme ce-i interesează și cer să li se indice cărțile care să le studieze. În afară de această formă, secția bibliografică folosește fișierele de recenzii și fișierele bibliografico-tematice, care stau la dispoziția cititorilor în sala de împrumut. Mult consultate de cititori a fost fișierul tematic *Productivitatea muncii și reducerea prețului de cost*, care cuprinde pe lângă recomandări de cărți și broșuri, diferite articole din ziare și reviste („Scinteia”, „Scinteia tineretului”, „Munca”, „România liberă”, „Probleme economice”, „Lupta de clasă”, „Tinărul leninist”) legate de tematică.

Secției bibliografice revenindu-i sarcina organizării manifestărilor de masă, ea a inițiat în luna februarie a.c. în colaborare cu cercul A.S.I.T. și cabinetul tehnic al fabricii „Strungul” o consfătuire pe tema: *Inovații însemnate din țară și din fabrică*. „Strungul”, iar în luna aprilie a.c. conferința *Importanța introducerii tehnicii noi în industrie*.

Pentru viitor, secția bibliografică și-a propus să sintetizeze experiența sa dobîndită în propagarea cărții tehnice și s-o extindă la bibliotecile raionale din Sibiu, Sighișoara și Mediaș. De asemenea, în colaborare cu Comitetul sindical regional se vor studia posibilitățile îmbunătățirii muncii cu cartea la bibliotecile sindicale din industria forestieră din raioanele Stalin și Sibiu.

Activitatea bibliotecii regionale, în ceea ce privește difuzarea și popularizarea cărții tehnice, se desfășoară și la secția de împrumut, și la sala de lectură. Biblioteca este frecventată în special de studenții celor două facultăți: Mecanică și Exploatare și Industria lemnului de la Institutul Politehnic.

Din fondul cărților tehnice au fost repartizate acestei secții cite 1—2 exemplare

din lucrările existente. În afară de aceasta, la dispoziția cercetătorilor stau colecții din reviste de specialitate ca: *Probleme economice*, *Buletinul I.D.T.*, *Energetica*, *Industria metalurgică*, *Silvicultura și exploatarea pădurilor*, *Materiale de construcții* și altele. Sala de lectură spațioasă este frecventată zilnic de 100—120 cititori, care primesc orice material solicitat. În general, cărțile tehnice nu se împrumută acasă, ca să se evite riscul pierderii lor sau nerestituirea la termenele fixate.

Printr-o popularizare vie a cărților tehnice și de producție cu ajutorul expozițiilor, vitrinelor, panourilor, cit și a recomandărilor verbale, numărul acestor cărți solicitate de cititori a început să crească. De pildă, în primul trimestru al acestui an au fost difuzate 869 volume. A crescut de asemenea și numărul cititorilor din rîndul muncitorilor. De la începutul anului s-au înscris la bibliotecă 3.549 cititori, dintre care 451 sînt muncitori.

Fără îndoială că aceste cifre nu pot mulțumi colectivul bibliotecii regionale, care își propune să depună eforturi sporite pentru mărirea procentajelor obținute pînă în prezent. În acest scop se vor studia și analiza fișele cititorilor de la secția de împrumut, pentru a se stabili o evidență precisă a celor care citesc cartea tehnică și de producție. Cititorilor muncitori care vin pentru prima dată la bibliotecă, li se va acorda cea mai mare atenție. Afînd meseria, calificarea și studiile care le are un astfel de cititor, bibliotecarul poate să-i recomande pe lângă alte cărți și cărți tehnice legate de ocupația zilnică.

Rezultate bune pot da consultațiile bibliografice în diferite probleme tehnice, la care să-și dea concursul specialiști, frunțași în producție, inovatori, precum și înfîlniri ale cititorilor de aceeași meserie din diferite întreprinderi etc.

Biblioteca regională Stalin are toate condițiile pentru a putea desfășura o muncă rodnică de popularizare a cărților tehnice. Urmărind cu tenacitate obiectivele ce și-a propus în planul său de muncă, biblioteca va putea fiine pas cu cerințele mereu crescînde ale cititorilor săi.

Cunoscînd importanța dezvoltării tehnicii, colectivul bibliotecii a organizat o serie de acțiuni pentru intensificarea activității cu cartea tehnică. Sub titlul *Cartea tehnică un ajutor prețios în realizarea angajamentelor* am organizat o expoziție în care cărțile au fost aranjate pe grupe, după fiecare specialitate.

Am acordat un ajutor în îndrumarea viitoarelor cadre de tehnicieni, elevi ai școlilor tehnice care funcționează pe lângă diferite uzine din orașul nostru. Între altele am pus la dispoziția lor o bogată listă bibliografică de cărți tehnice.

În ultimul timp biblioteca noastră a creat o legătură strînsă cu tehnicienii și muncitorii uzinelor din localitate. În felul acesta avînd și ajutorul Comitetului raional de partid, am putut organiza o consfătuire cu cititorii pe următoarea temă *Biblioteca raională în ajutorul cititorilor*. În cadrul acestei consfătuiri am prezentat viața bibliotecii noastre, precum și formele întrebuintate pînă acum pentru popularizarea cărților tehnice, metodele de muncă folosite de bibliotecă pentru răspîndirea cărții tehnice, precum și diferite probleme în legătură cu aprovizionarea și completarea fondului de cărți.

La discuții, între alții, tov. ing. Methi Ferencz a arătat folosul ce l-a avut în munca sa de pe urma cărților tehnice împrumutate de la biblioteca noastră. Astfel, în urma studierii cărții *Organele de mașini și desenaarea lor* el a putut pregăti prospectul preselor de fin, a căror fabricație a și început la *Comraiprod* din Gheorghieni.

Tov. Dilmajer, tehnicianul firmei U.I.L. luînd cuvîntul a spus că el și-a îmbogățit mult cunoștințele profesionale în urma studierii cărții *Metode avansate de ascuțire a sculelor pentru așchieria lemnului* de Kelemen Béla, iar tov. Mihaly Antal a arătat ce ajutor substanțial a primit de pe urma cărții *Manualul muncitorului lemnar*.

Alți cititori luînd cuvîntul ne-au dat sugestii pentru procurarea unor noi cărți tehnice.

Pentru această consfătuire cu tehnicienii am pregătit și împărțit participanților o listă bibliografică a cărților tehnice aflate la biblioteca noastră. Tov. Barabas, tehnician, a afișat această listă la diferite unități ale întreprinderii *Comraiprod*. Ca un rezultat al popularizării și răspîndirii listelor bibliografice, s-au prezentat la biblioteca noastră 10 tineri muncitori, care au împrumutat diferite cărți tehnice și de producție, care figurau în această bibliografie. Așa, de pildă, Deak Janos a împrumutat cartea *Executarea formelor și turnarea* de Axanov; Bedö Sandor a cerut să i se dea lucrarea *Căluza strungarului și Căutarea defectelor la aparatele de radiorecepție*.

Din punct de vedere metodic consfătuirea noastră a jucat un rol foarte important, fiind prima noastră încercare de a organiza discuții asupra cărților tehnice.

Pentru popularizarea cărților tehnice întrebuintăm cu multă eficacitate și panourile. Astfel, la întreprinderea de cherestea și la filatura de in din Gheorghieni am așezat panouri pe diferite teme ca de pildă, *Prin*

metoda de muncă a renumitului Bikoov, înainte pentru o înaltă productivitate a muncii.

O listă bibliografică a fost întocmită pentru muncitorii de la filatura de in, recomandându-li-se numeroase cărți tehnice în ramura lor de muncă. În urma listelor bibliografice trimise și a vizitelor noastre la această întreprindere, numeroși muncitori și tehnicieni ca Sztancs Laszlo, György Ignac, Holo Imre și alții au devenit cititorii noștri.

În activitatea noastră pentru popularizarea cărților tehnice nu am neglijat nici pe inginerii și agronomii sfaturilor populare, pe muncitorii S.M.T.-urilor precum și pe țărani muncitori individuali. *Să ne pregătim din timp pentru campania agricolă de primăvară* a fost titlul listelor noastre bibliografice prin care recomandam cărți necesare sectorului agricol. Astfel o listă bibliografică a recomandat cărți în legătură cu *Repararea mașinilor*: alta a fost intitulată *Despre avantajele muncii colective* ș.a.m.d.

Pentru muncitorii din secția de încălțăminte a cooperăției din localitate am ținut o recenzie asupra cărții *Croitul șefelor de încălțăminte* de Linkov la care am cerut și colaborarea maistrului de croit, tov. Par-

tik Lajos. Recenzia cărții a fost urmată de discuții în cursul căreia s-a constatat că lucrarea tratează multe metode de muncă necunoscute și neaplicate pînă acum de muncitori. Rezultatul acestei recenzii a fost foarte folositor: la cererea muncitorilor s-a organizat un curs de specializare pentru însușirea noilor metode de muncă.

Participarea noastră la consfătuirea de producție organizată de sectorul economic al Comitetului raional de partid ne-a fost de un neprețuit folos. Cunoscînd de la această consfătuire planul noilor produse ce vor fi fabricate în raionul nostru, ne-am putut orienta just care sînt cărțile tehnice necesare producției, interesîndu-ne totodată dacă cabinetele tehnice le posedă sau nu. După toate aceste informări am procurat diferitelor întreprinderi cărțile tehnice de care aveau nevoie și care au ajutat în mod hotărît procesul de producție.

Intrucît în producția industrială a țării noastre se pune un accent mare pe mărirea productivității muncii și scăderea prețului de cost, noi bibliotecarii trebuie să cunoaștem și să sprijinim aceste sarcini procurînd muncitorilor cărți în legătură cu aceste probleme și să luăm cele mai bune măsuri ca ele să ajungă la cunoștința celor ce au nevoie de ele.

O ACȚIUNE FOLOSITOARE

N. BRIL

din Secția Munca culturală de masă a C.C.S.

Organele sindicale din Cluj s-au îngrijit în permanență de generalizarea experienței înaintate în munca cu cartea. Bibliotecare fruntașe ca tovarășele Virag Ilona, de la întreprinderea „Ianoș Herbak”, Vaida Margareta de la atelierele „16 Februarie” Cluj, au fost deseori invitate să împărtășească din experiența lor celorlalți bibliotecari sindicali.

În dorința de a îmbunătăți și mai mult munca cu cartea și ținând seama de faptul că majoritatea bibliotecarilor sindicali din Cluj îndeplinesc această nobilă sarcină în afara orelor de serviciu, iar alții sînt începători în această muncă, Consiliul Sindical Local Cluj de acord cu Comitetele orașenești pe ramură a hotărît organizarea unei acțiuni de instruire a bibliotecarilor.

Analizîndu-se rezultatele activității de instruire desfășurată anterior, s-a ajuns la concluzia că formele întrebuițate — predare și apoi discuții — n-au dat cele mai bune rezultate. Nu întotdeauna nivelul predării a fost corespunzător. E adevărat că seminariile sau discuțiile dovedeau că bibliotecarii și-au însușit în bună parte cele predate. În general ei puteau vorbi despre munca pe care trebuie s-o facă biblioteca, șiau să enumere variatele forme ale muncii de masă, cu ajutorul cărora bibliotecile își pot mări numărul cititorilor, dar puțini din ei șiau să aplice practic acele forme ale muncii cu cartea.

Iată de ce tovarășii de la Consiliul Sindical Local consultîndu-se și cu revista „Clubul” au socotit că mult mai folositor ar fi să se organizeze o serie de manifestări de masă la unele biblioteci, la care să fie invitați toți bibliotecarii, apoi să se discute rezultatele.

Intrucît sarcina de bază a bibliotecilor este dezvoltarea gustului pentru citit și atragerea unui număr cît mai mare de cititori, Consiliul Sindical Local Cluj s-a gîndit ca

instruirea experimentală să se facă în domeniul muncii de masă cu cartea. Aceasta a însemnat, în primul rînd, sprijinirea concretă a citorva biblioteci din diferite ramuri pentru ca acestea să-și poată îmbunătăți munca și apoi generalizarea acestei experiențe la toate celelalte biblioteci. Bibliotecarii din toate ramurile participînd la astfel de manifestări au avut prilejul să se cunoască între ei, să vadă la fața locului anumite acțiuni, introducîndu-le după aceea și la bibliotecile lor.

Programul lecțiilor experimentale a cuprins: o consultație cu toți bibliotecarii asupra diverselor probleme neclare; organizarea unei seri literare model; un ceai literar cu scriitorul Agirbiceanu; de vorbă cu eroii cărții, un concurs ghicitoare literară și un proces literar.

Astfel, între 22 martie — 1 aprilie a.c. aproximativ 70 bibliotecari sindicali din orașul Cluj dintre care numai 3 erau scoși din producție, au participat și apoi au discutat în jurul manifestărilor de masă enumerate mai sus.

Variate au fost întrebările puse de bibliotecarii la consultația din 26 martie cu care s-a deschis instruirea. Iată numai cîteva din problemele care au fost ridicate și discutate la această consultație: problema aprovizionării, grîntățile întâmpinate la colectura bibliotecilor, problema legării cărților; nedumeriri în problema clasificării zecimale; modalitatea scoaterii din bibliotecă a materialului necorespunzător și depășit; înregistrarea, procurarea cărților în limba germană; recuperarea cărților restante la cititori; cum să se organizeze un proces literar etc.

A doua zi, 27 martie, biblioteca clubului muncitorilor din comerț și cooperație, (bibliotecară tov. Goilav) a prezentat pentru bibliotecari o seară literară model pe tema: *Viața și opera lui Maxim Gorki*.

Expunerea asupra vieții și operei lui

Gorki a fost făcută de un conferențiar universitar, și susținută cu fragmente din opera părintelui realismului socialist. Expoziția cărții organizată în cadrul acestei manifestări a cuprins operele marelui scriitor apărute la noi în limbile română și maghiară, precum și păreriile despre om și cărți ale lui Gorki prezentate sub formă de citate. În complectare s-a rulat filmul în culori „Mama”. Toate acestea au lămurit pe participanți, asupra importanței unei seri literare ca și asupra felului cum trebuie organizată, mai bine decât ar fi făcut-o o simplă expunere.

Pe data de 29 martie biblioteca Atelierelelor C.F.R. „16 Februarie” Cluj a primit pe toți bibliotecarii și pe maestrul Agribiceanu, la ceașul literar organizat de aceasta.

În sala de lectură a bibliotecii, în jurul meselor frumos aranjate, bibliotecarii au ascultat emoționași aprecierile bătrînului scriitor asupra rolului bibliotecarului ca propagandist al cărții. Expoziția cu operele lui Agribiceanu ca și aceea a fișelor cititorilor care au citit operele sale, au demonstrat dragostea de care se bucură scriitorul în rîndul cititorilor săi.

Bibliotecarii au stat de vorbă cu scriitorul asupra începuturilor sale literare și și-au exprimat părerea asupra operelor sale. Cîteva ore au trecut pe negîndite, iar cuvintele de mulțumire ale scriitorului rostite la urmă cit și promisiunea de a mai veni în rîndul acelora care propagă cartea, au dovedit reușita acestei forme a muncii de masă cu cartea. De altfel, bibliotecara (tov. Vaida) nu era la prima manifestare de acest gen. În discuțiile purtate cu bibliotecarii, ea le-a povestit de succesul ce l-a avut organizarea ceașului literar în care muncitorii de la Atelierele „16 Februarie” s-au întîlnit cu scriitorul Nagy Istvan. Ceașurile literare ce le organizează tovarășa Vaida prilejuiesc participanților discuții interesante, la care se lămuresc multe probleme cuprinse în cărți.

Biblioteca de la P.T.T.R. (bibliotecară tov. Mărgăritescu) a organizat pentru bibliotecari manifestarea *De vorbă cu eroii cărții*. Intrucît la această acțiune au fost invitați, în afară de bibliotecari și salariați ai diverselor întreprinderi, această formă a muncii de masă cu cartea, s-a desfășurat în cadrul clubului comerț și cooperatie.

Dintr-un panou mare în formă de carte, reprezentînd coperta volumului *Nuvele și schițe* (Biblioteca țaranului muncitor) au ieșit pe rînd ca din filele cărții ce se deschide, Vodă Lăpușneanu din nuvela lui Negruzi, Hagî Tudose și Ileana din nuvela lui Delavrancea și profesorul din *Lantul stăbuciuilor* schița lui Ion Luca Caragiale. Imbrăcați în costume corespunzătoare epocii, eroii au povestit unele episoade din acțiunea cărții, ceea ce completează caracterizarea

lor și ajută pe cititor să adincească mai bine valoarea operei.

La îndemîna oricărui bibliotecar, necesitînd cheltuieli foarte mici sau chiar de loc, această formă a muncii de masă cu cartea, mai atractivă de cit recenzia se extinde astăzi în multe locuri.

Concursul ghicitoare literară organizat pentru bibliotecari de către revista „Clubul” în genul „Drumeșilor veseli” a prilejuit Organizației sindicale din Cluj constatarea creșterii nivelului de cultură generală a bibliotecarilor sindicali. Nu numai că au răspuns prompt și precis întrebărilor puse de către tovarășii din redacție, dar bibliotecarii au avut prilejul de a-și pune reciproc întrebări din domeniul literaturii clasice și contemporane romîne, ruse și sovietice, maghiare ca și din literatura universală. Premiile s-au dat pe bază de punctaje, același tovarăș putînd concura în continuare și răspunde la mai multe întrebări, fie adresate de juriul concursului, fie de către participanți.

Înstruirea s-a terminat cu procesul literar *Domnul Goe* organizat de către biblioteca comitetului de instituție de la I.A.S. și Statuti populare (responsabilă tov. Popa).

Procesul a fost organizat chiar la Tribunalul Cluj și a prilejuit trecerea în revistă a întregii opere a marelui Caragiale, constituînd un rechizitoriu al educației dată tinerii generații de către burghezie, urmat de indicații pentru educarea copiilor în spirit comunist.

Faptul că în complexul de judecată, pentru acuzatori și apărător au fost atrași președintele adjunct al tribunalului tov. Botei, procuror Andrei Iuliu, avocat Măreșan Eugen, procuror Georgescu Emilia și alții, dovedește preocuparea pentru munca cu cartea, a comisiei culturale și a bibliotecarei.

Rezultatele instruirii au și început să se vadă.

Tovarășii de la poștă au luat hotărîrea de a prezenta încă o dată, în fața salariaților lor, acțiunea din *De vorbă cu eroii cărții*; tovarășii de la Inst. Adm. de Stat își propun să pregătească procesul literar *Ana Karenina*, iar cei de la clubul „Libertatea” (Forestier) se interesează de pregătirea unui proces literar.

De remarcat este faptul că deși manifestările s-au succedat din 2 în 2 zile, deși marea majoritate a bibliotecarilor — așa cum am amintit — este formată din activ voluntar, aproape toți au participat la acțiunile întreprinse, dovedind mult interes pentru ele. Cu acest prilej bibliotecile gazdă și-au perfecționat metodele de muncă, iar celelalte, au învățat concret cum să organizeze cîteva acțiuni de masă cu cartea.

Inițiativa Consiliului Sindical Local Cluj merită a fi preluată și extinsă și de alte consilii și comitete orășenești pe ramură.

Cuvînt despre bibliotecari

F. GLADKOV

Munca nobilă a numeroasei armate de lucrători ai bibliotecilor este o muncă de onoare, care slujește poporul pentru satisfacerea nevoilor lui spirituale și creatoare. Această muncă nu constă numai în faptul că bibliotecarii au obligația de a împrumuta cărți și de a păstra aceste bogății, dar mai ales în aceea că ei însuși oamenii noștri o conștiință înaltă, o puternică bază morală și un patriotism profund. Începînd cu bibliotecarul modest de la casa de citit, pînă la lucrătorul cu o cultură bogată, de la bibliotecarul regională sau din capitală, în țara noastră imensă, zeci de mii de asemenea lucrători îndeplinesc marea sarcină de educare și de răspîndire a culturii socialiste. Eu mă închin în fața lor ca în fața unor eroi și le mulțumesc pentru toate binefacerile pe care le-am primit de la ei în decursul lungii mele vieți. Aceștia sînt cei mai buni prieteni și sfătuitori ai mei. Le urez ca numărul lor să crească, participînd din ce în ce mai activ la viața spirituală a tuturor cetățenilor sovietici, mici și mari!

Să lucrez în bibliotecă alături de bibliotecar și să discut cu cititorii a fost pentru mine o mare bucurie. Aceste discuții se purtau în jurul problemelor de artă (în primul rînd literatură), despre rolul creației artistice în zilele noastre, despre cultură (ca educație socială), etc. Asemenea discuții am avut în multe orașe ale țării. O dată cu aceasta se purta discuția și despre importanța bibliotecilor sovietice ca forță puternică în opera de culturalizare și educare a maselor populare, deoarece biblioteca a intrat în obiceiul poporului.

În 1935, la propunerea Nadejdei Konstantinovna [Krupskaia, N.R.] am plecat în regiunea Saratov unde, în afară de obligațiile mele de scriitor, am cercetat o serie de biblioteci raionale și case de citit (în legătură cu concursul „pentru cea mai bună bibliotecă sătească”). Materialul întocmit cu această ocazie a fost dat Nadejdei Konstantinovna căreia i-am raportat despre rezultatele călătoriei. Tot atunci a fost editat și apelul meu intitulat „Scrisoare către lucrătorii bibliotecilor și cititorii”.

Apelul a găsit un răsunet viu în rîndurile acestora. Colindînd multe orașe din Uniunea Sovietică, am considerat ca o datorie să vizitez și bibliotecile locale. Făceam cunoștință în mod amănunțit cu fondul de cărți, cu caracterul muncii bibliotecii, discutam cu cititorii, ceea ce îmi permitea să cunosc cerințele lor față de bibliotecă și nevoile lor spirituale. O serie de convorbiri de acest fel am avut de pildă, în primăvara anului 1941 și în iarna lui 1948, la Penze, iar în 1942 la Sverdlovsk (în biblioteca orașenească și biblioteca din Uralmaș). De multe ori am avut convorbiri la bibliotecile sindicale.

Nu pot să-mi amintesc tot ce am discutat, dar problemele ridicate de cititori și bibliotecari erau numeroase și variate. Ele se refereau la literatură (în special la cea contemporană) la psihologia creației, la măiestria scriitorului, la morală, etică, etc. Era limpede acest lucru, că cititorul nostru de masă (muncitor, funcționar și intelectual) are o bogată viață intelectuală și mulți dintre ei trăiesc intens problemele arzătoare la care așteaptă cu nerăbdare răspunsuri satisfăcătoare. Astfel, o dată la Saratov, am fost martorul unei discuții aprinse care s-a încins în timpul convorbirii despre cultura noastră sovietică (problemele educării cetățeanului, comporțarea personală, obiceiuri, relații reciproce). S-au spus multe adevăruri amare referitoare la lipsurile educației noastre, despre faptul că de multe ori nu se face la școală muncă educativă, etc.

E neîndoios că biblioteca mă leagă pe mine ca scriitor cu mii de cititori. Eu primesc multe scrisori de la cititori și ele îmi sînt incomparabil mai scumpe de cît articolele multor critici. Criticul trăiește cu anumite păreri despre munca scriitorilor. El are simpatii și antipatii, iar cititorul este sincer. El ia de la literatură direct ceea ce îi trebuie, el nu caută la ea numai plăcere, desfătare, ci rezolvarea multor probleme.

Nicăieri ca în bibliotecă, în această enciclopedie vie și activă, avînd cu noi ajutorul bibliotecarului ca un consultant, nu găsim răspunsuri mai bune la toate problemele. Și noi sîntem mîndri că nicăieri în lumea capitalistă nu există atîtea biblioteci și cititori ca în patria noastră sovietică, și atîtea cadre calificate ca la noi. Fie ca această conștiință mîndră să înzecească forțele lucrătorilor din biblioteci care educă contingente întregi de constructori ai socialismului.

(Bibliotecar nr. 4 1957)

* Scrisoarea a fost publicată și în revista „Krasnii Bibliotecar” 1935, nr. 11, p. 11—12 (Gladkov, F.: Către lucrătorii din biblioteci).

DIN EXPERIENȚA BIBLIOTECILOR SOVIETICE

O bibliotecă sătească

G. BORISOV

Satul Hoteici se află în raionul Kurov, regiunea Moscova. Cîndva erau aici mlaștini de netrecut. În prezent Hoteici este un centru mare populat avînd o legătură directă cu Moscova. De-a lungul șoselei care taie în două satul se află casele colhoznicilor. Cînd mergi cu autobuzul vezi clădirile mari ale bibliotecii, clubului, poștei, școlii de 7 ani și ale diverselor magazine. Ceva mai departe este conducerea colhozului și ferma de vite. Colhozul „Budionii” are o gospodărie mare și multilaterală. Anul trecut a avut un venit de 1.034.000 ruble.

În ferme, la școală, în ateliere și în brigăzi muncesc sute de oameni. Și aproape că fiecare dintre ei — unii mai des, alții mai rar — vizitează casa cu două etaje unde se află instalată bibliotecă sătească.

Clădirea are 72 de metri patrafi. Într-una din camere se află fondul de cărți (15.000 exemplare) iar cealaltă servește ca sală de împrumut și sală de lectură.

Biblioteca are 1.150 de cititori, ceea ce reprezintă aproape totalitatea locuitorilor maturi din sat.

„La început — ne spune responsabilă bibliotecii, Vera Kuprianovna — noi am avut lozinea „să înlăsnim pătrunderea cărții în fiecare casă colhoznică”, iar în prezent dorim ca fiecare colhoznic să devină cititor”.

O rugăm pe Vera Kuprianovna să ne povestească despre munca ei.

„De fapt am venit la bibliotecă în mod întâmplător. Responsabila bibliotecii voia să plece din sat și trebuia să lase un înlocuitor. Ea m-a convins să-i iau locul, spunîndu-mi că este o muncă ușoară. Tocmai atunci terminasem școala de 7 ani. Am con-

venit să iau această muncă deoarece îmi spusese că este ușoară. Dar lucrurile nu au fost tocmai așa. La început biblioteca se găsea instalată într-o clădire proastă. Mai tîrziu, clădirea în care se află astăzi biblioteca devenind liberă, am rugat pe președintele colhozului să ne-o pună la dispoziție, dar el ne-a refuzat. M-am adresat sovietului raional dar și aici am fost refuzată. Numai comitetul raional de partid m-a ajutat.

Clădirea a fost renovată, s-au făcut rafturi pentru cărți și eu am rămas bibliotecară. Adevărat, la început mi-a fost greu, nu am știut cum să aranjez cărțile, cum să întocmească catalogul, dar cu timpul am îndrăgit munca de bibliotecă și ea mi-a părut interesantă. Dorind să mă calific, am urmat școala medie de bibliotecari prin corespondență, și iată că de 15 ani conduc biblioteca din satul meu natal.

Maiakovski spunea că munca poetului este înrudită cu munca fiecărui om. După părerea mea se poate spune același lucru și despre bibliotecar. Printre cititorii mei sînt oameni cu cele mai diferite profesii și pentru fiecare aleg cărți care să-l ajute în muncă.”

Dar V. K. Sorokina nu se întîlnește cu cititorii ei numai la bibliotecă și nu discută cu ei numai despre cărți. Ea duce o bogată muncă obștească, fiind membră a comisiei de revizie a colhozului și asesor popular la Ilinsk. Aceste obligații nu o abat de la munca de bibliotecar. Din contră, activitatea ei obștească o ajută să difuzeze și mai bine cartea. Prin întreaga ei activitate obștească și profesională, ea contribuie la educarea comunistă a concetățenilor săi.

Biblioteca n-ar fi putut să obțină asemenea rezultate dacă ea n-ar fi fost ajutată de un colectiv format dintr-un agronom, secretarul sovietului sătesc, un zootehnician, un învățător și alții. Fiecare dintre aceștia răspunde de cite o sarcină concretă. Cam odată pe lună ei se adună, discută planul de muncă și pregătesc diferite acțiuni.

Despre activitatea colectivului vom vorbi mai amănunțit ulterior. Acuma vreau să spunem citeva cuvinte despre activitatea responsabililor cu bibliotecile mobile, despre munca lor modestă dar foarte importantă.

Dragostea față de carte a făcut-o pe femeia de serviciu a școlii sătești să devină responsabilă unei biblioteci mobile. Toți o cunosc pe Ecaterina Elteieva ca una care are întotdeauna la dispoziție cărți și vorbește mereu despre ele. Unde vede un grup de femei se amestecă și ea ca să spună cite ceva despre cărțile ei. Așa se face că femeile o roagă de multe ori să le aducă și lor aceste cărți de la bibliotecă fără ca să fi fost obligată la aceasta. Ea o face simplu, modest.

Oare asemenea oameni nu merită să fie evidențiați, să se vorbească despre munca lor plină de sacrificii și atât de necesară? De ce nu s-ar putea scrie și despre ei în presă?

Biblioteca sătească din Hoteici a desfășurat o bogată activitate în timpul alegerilor. Concetățenii având încredere în V. K. Sorokina, au ales-o președinte al comisiei sătești de votare.

Pregătindu-se pentru alegeri, responsabilă bibliotecii a acordat o atenție specială popularizării hotărârii Congresului XX și a planelor din decembrie și februarie. V. K. Sorokina a făcut cunoscute cuvântările conducătorilor partidului și guvernului, rostite cu ocazia înmînării unor ordine și decorații unor fruntași în agricultură. În timpul alegerilor am organizat expoziții pe care le-a intitulat „Să îndeplinim cel de-al șaselea plan cincinal, în cinstea alegerilor de soviete locale și alise cu titlul *Candidații noștri*, etc.

La cererea responsabilă bibliotecii, învățătorii au organizat convorbiri cu cititorii având ca temă *Despre alegeri și despre situația internațională și altele*.

Tineretului care trebuie să voteze pentru prima oară i-a acordat o atenție deosebită. Pentru tineri s-au organizat acțiuni speciale la care s-au făcut expuneri într-o formă vie și atractivă despre patriotismul sovietic, democrația socialistă, prietenia popoarelor din U.R.S.S., morala comunistă, sarcinile tineretului în construirea comunismului, etc.

La bibliotecă este ațrnată o tablă de onoare cu titlul *Salut frunțașilor din agricultură*. Aci sînt afixate fotografiile celor mai buni muncitori din sat. Printre aceștia se află unii tineri care abia au terminat școala, ca de pildă Nikolai Kaburkin. Absolvind școala el a rămas să lucreze în colhoz. Tot aci mai lucrează și foștii elevi Boris Mitrofanov și Nikolai Biriukov. Ei și-au ales drumul lor nu dintr-o dată ci după ce s-au luptat cu unele îndoieli. Da alegerea meseriei au fost ajutați de învățătorii ca și de V. K. Sorokina. Ea le-a ales cărți în care se vorbește despre munca productivă a pămîntului atît de proslăvită în literatura noastră. În bibliotecă a afixat planul de perspectivă al colhozului iar tinerii și tinerele venind să ia cărți se opreau în fața lui, încingînd discuții despre frunțașii colhozului, despre ciștigurile lor, și despre drumul pe care urmează ca să și-l aleagă tineretul.

Responsabila bibliotecii ține o legătură strînsă cu școala. Cu ajutorul învățătorilor care fac parte din colectivul bibliotecii, V. K. Sorokina alege cărți pentru elevi potrivit cu programele de învățămînt, participînd în felul acesta și la educarea copiilor.

Bibliotecă ducă o muncă pentru combaterea superstițiilor. În acest scop ea organizează seri de întrebări și răspunsuri. Iată cum s-a pregătit o asemenea seară. Din timp s-a așezat în bibliotecă o cutie în care cititorii au introdus bilete cu cele mai variate întrebări.

După ce au fost adunate întrebările, colectivul bibliotecii s-a întrunit și a hotărît cine la ce întrebare are să răspundă și ce cititori activi pot fi atrași pentru a da și ei unele lămuriri. Tot aci s-au ales cărțile care trebuie consultate de către cei ce vor ține referate și s-a stabilit tema unei expoziții de cărți. Seara a fost foarte interesantă. La întrebări, ca de pildă, ce este atomul, a răspuns profesorul de chimie, iar despre folosirea energiei atomice în agricultură a vorbit profesorul de biologie. S-a vizionat apoi și un diafilm.

Familii întregi frecventează biblioteca. Să luăm ca exemplu familia Pirogov. Capul familiei, Simion Ivanovici, e cititorul bibliotecii de la înființarea ei. Aproape același stagiu îl are și soția lui, Pelaghia Venediktovna. Fiica lor, Valentina citește și ea mult. Iar băieții Igor și Viaceslav citesc de cînd au fost mici, începînd cu povești iar acum cer cărți voluminoase.

Se pune întrebarea de ce n-ar fi evidențiați asemenea cititori, de ce nu li s-ar da o insignă „Cel mai bun cititor”? Dacă cititorii buni ar fi evidențiați, fără îndoială că și alții ar tinde să-i ajungă.

Locuitorii satului Hoteici respectă pe responsabilă bibliotecii. Ei știu că ea îi ajută totdeauna cu un sfat și le pune la dispoziție o carte bună. Pe cînd ne aflam în bibliotecă, o fetiță a venit să ceară o carte pentru tatăl ei. La întrebarea ce fel de carte, ea a răspuns „o carte interesantă pe care o va alege matusa Vera”.

Cetățenii satului au încredere în bibliotecară și aceasta este foarte important. Dar încrederea trebuie să fie justificată.

La Hoteici, bibliotecara prezintă dări de seamă în fața cititorilor, vorbind despre munca ce s-a desfășurat și despre planurile de viitor. Apoi iau cuvîntul cititorii. Ei încurajează tot ce e nou, aprobă pe bibliotecar și critică cu severitate lipsurile.

„La dările de seamă — spune Vera Kuprianovna — simți mai mult decît oricînd utilitatea ta și legătura cu cititorii”.

La bibliotecă a fost adus ziarul „Pravda”. Pe prima pagină este publicată chemarea P.C.U.S. și a Consiliului de Miniștri al U.R.S.S. către lucrătorii din agricultură, specialiști, către muncitorii din S.M.T. și colhozuri, organizații de partid, sindicale și comsomoliste, către organele sovietice și agricole. Vera Kuprianovna își dă seama și mai bine ce trebuie să facă pentru popularizarea cunoștințelor agrotehnice. Ea este de părere că mulți colhoznici încalcă regulile agrotehnice prevăzute în hotărîre pentru că nu le cunosc. De aceea spune că bibliotecarii trebuie să se pregătească pentru muncile agricole, din plin. În acest scop ea

a înlocuit calendarul principalelor munci agricole pentru luna ianuarie. Aci sînt prevăzute pregătirea semințelor, așezarea îngrășămintelor organice și minerale, pregătirea răsadnițelor, cîltura cartofului etc.

Vera Kuprianovna știe din experiența ei cît de important este ca fiecare lucrare agricolă să fie bine cunoscută. Ea povestește, de pildă, că acum doi ani colhoznicii din Hoteici neluîcînd în mod științific au avut pierderi la îngrășarea pămîntului. De aceea, ea caută să recomande cărțile cele mai bune.

Împreună cu agronomul Pavel Eremevici Buhanko ea alege cărțile corespunzătoare pentru fiecare cititor în parte.

Iat-o pe Praskovia Ivanovna Bielova care a venit să ceară o carte. Ea este echipieră și se ocupă de pregătirea răsadnițelor. Broșura pentru ea se afla pregătită dinainte.

La chemarea partidului și a guvernului către lucrătorii din agricultură se vorbește despre desfășurarea inițiativei de jos și despre întocmirea unor planuri de perspectivă de către însăși colhoznici.

În popularizarea acestor planuri biblioteca poate să joace un rol important. La biblioteca din Hoteici planul de perspectivă al colhozului „Budionii” este așezat într-un loc vizibil. Cifrele și diagramele vorbesc despre creșterea numărului de porci, oi, păsări, despre construcția adăposturilor pentru animale și despre veniturile colhoznicilor. În centrul planului se află angajamentul socialist al crescătorilor de animale.

Vera Kuprianovna spune că nimeni nu poate să stea la o parte de muncile agricole în luptă pentru o recoltă bogată și ea dovedește necontenit acest lucru.

(După revista „Bibliotecar” nr. 3/1957)

Munca cu cartea în TABĂRA PIONIEREASCĂ

KOVACI ALEXANDRU

Activist al Secției pionieri și școlari a C.C. U.T.M.

De multe ori cărțile citite în anii copilăriei exercită o influență hotărâtoare în viața omului, în alegerea profesiei, a formării caracterului și a trăsăturilor morale.

Așa se întâmplă mai ales când părinții și educatorii conștienți de influența binecunoscută a lecturii asupra copilului reușesc să atragă atenția acestuia asupra anumitor cărți corespunzătoare vârstei copilului și telurilor educative urmărite.

Aceștia sînt poate cei mai pretențioși și dificili cititori. Pentru aceasta se tipăresc cărți într-un tiraj fără precedent în țara noastră, cărți alese cu grijă, scrise de autori care și-au consacrat întregul lor talent unuia din cele mai nobile scopuri: formarea și educarea tinerei generații. Niciind în țara noastră nu a existat ca astăzi un număr atît de mare de copii care citesc cu pasiune.

Bibliotecarii, învățătorii, profesorii, instructorii de pionieri și părinții, au datoria să-i ajute pe copii în alegerea cărților. Dar îndrumarea lecturii copiilor nu este atît de ușoară. Ea cere, în primul rînd, cunoașterea operelor literare scrise pentru copii, necesită multă răbdare, înțelegere și cunoașterea copiilor. Greșit procedează acei bibliotecari care categorisesc micii cititori numai pe vîrstă, avînd dinainte pregălit un număr de titluri de cărți pentru fiecare din aceștia. Intre copiii de aceeași vîrstă sînt unii care au început să citească mai de mult, iar alții de mai puțină vreme, onora le plac cărțile cu călătorii, altora povestirile științifico-fantastice, unii vor să devină metalurgiști, alții artiști, unii au o comportare justă față de tovarășii lor, altul este obraznic, orgolios.

Educatorul trebuie întotdeauna să aibă la îndemînă cărți pe care să le recomande co-

piilor ținînd seama tocmai de aceste deosebiri, urmărind în același timp stimularea a tot ce este mai bun în copil și eliminarea părților rele. Într-un cuvînt reușita muncii de îndrumare a lecturii copiilor depinde de munca individuală cu fiecare copil în parte.

Munca cu cartea în timpul vacanței de vară în tabăra pionierescă nu diferă de cea din anul școlar. Totuși în tabăra apare un element nou: aici copiii au mai mult timp să citească. În cele aproape 3 luni de vacanță în copil este în stare să citească mai multă literatură decît în cele 9 luni cit durează anul școlar. Aceasta presupune o muncă și mai mare din partea bibliotecarului. Vara mai ales se pot organiza în jurul și pe tema cărților citite, acțiuni care să întipărească mai bine în mintea și sufletul copiilor faptele citite în cărți.

Aceasta impune în primul rînd, necesitatea de a dota foarte bine bibliotecile taberelor de pionieri cu cărți, reviste și publicații potrivite. În anii trecuți multe instituții care au organizat tabere de pionieri au neglijat în mod condamabil procurarea în exemplare suficiente a cărților menite să satisfacă cerințele copiilor. Din păcate, unii tovarășii care se ocupă de pregătirea odihnei de vară a copiilor și cu conducerea activității acestora în tabere, pornesc de la ideea dăunătoare însăși educării copiilor, că taberele fiind organizate pentru odihnă, pionierii și școlarii veniți aici, nu au altceva de făcut decît să mănince și să doarmă.

Bineînțeles în tabăra copiii trebuie să se odihnească. Dar nu întotdeauna și mai ales în cazul de față odihna nu înseamnă numai a minca și a dormi. Tabăra trebuie să satisfacă visele ce le făuresc copiii în așteptarea

vacanței, selea lor de a cerceta și de a cunoaște. Pentru asta cel mai prețios ajutor este cartea.

În zilele petrecute în tabără instructorii de pionieri, profesorii și învățătorii trebuie să fie preocupați ca pionierii și școlarii să-și înțelegă cunoștințele căpătate în cursul anului școlar. Trăind în mijlocul naturii ei pot înțelege mai bine legile conform cărora cresc și se dezvoltă plantele, animalele, iar în cercurile din tabără pot face o seamă de experiențe practice, care pentru ei constituie verificarea și confirmarea cunoștințelor teoretice căpătate în școală. Și în acest domeniu cartea vine în ajutorul copiilor.

Cu atât mai evidentă este necesitatea existenței în tabără a unei biblioteci cu cărți așese cu grijă, de către oameni de specialitate, care cunosc bine gusturile și cerințele copiilor. Atunci când trec la procurarea cărților pentru bibliotecă, organizatorii de tabere trebuie neapărat să consulte cataloagele cu cărți apărute în Editura tineretului.

În tabără cititul cărților nu trebuie să figureze ca un punct special în planul colectivului de conducere a taberei sau în programul activității zilnice. Mai puțin interesează când citesc copiii, mai important este — și asta nu numai în tabără — ei citesc și ce anume citesc.

Vorbind de lectura în tabără, ne imaginăm în primul rînd un grup de copii stînd într-o poiană, la umbra copacilor, cu cite o carte în mîină pe care o citesc sau ascultînd pe instructorul de pionieri citind anumite fragmente dintr-o carte frumoasă. Aceasta face parte din frumusețile vieții de tabără. Dar cartea este mult îndrăgita și atunci cînd din cauza unei ploii neașteptate, care i-a făcut pe pionieri să renunțe la o excursie sau altă activitate în aer liber, se vor aduna la club, la bibliotecă sau în sala de lectură.

Bibliotecarul taberei, instructorii de pionieri și cadrele didactice trebuie să organizeze bine propaganda cărții, aducînd la cunoștința copiilor ce se află în bibliotecă a taberei, chiar și conținutul unora din ele. Cum se poate realiza acest lucru?

O serie de tabere mai ales în vara anului trecut au acumulat o experiență pozitivă, în această direcție. Semnalăm folosirea a diferite forme de agitație vizuală cum a fost, de pildă, așșarea în fața bibliotecii a panoului intitulat „Ați citit?” care cuprindea cele mai noi titluri de cărți însoțite de o scurtă prezentare a lor, sau gazeta de perete cu întrebări și răspunsuri privind cărțile citite. În unele tabere ca cele de la Zalău, Homorod sau de pe litoralul mării, s-au organizat unele acțiuni pe care le considerăm ca inițiative prețioase care ar trebui generalizate.

Astfel, la tabără de la Zalău instructorii de pionieri urmărind cu atenție lectura copiilor, au constatat că pentru unii din ei alegerea cărților constituie o greutate, cei mai mulți mulțumindu-se să citească ce le cade în mîină, fără să aleagă. Ei au mai observat că sînt copii care se sperie ușor de pădurea necunoscută lor, de animalele care ar putea trăi în pădure. Alți copii se obișnuiesc cu greu cu viața în colectiv, cu marșurile obositoare.

Aceste constatări necesitînd din partea instructorilor aplicarea de metode adecvate care să ducă la lichidarea tuturor manifestărilor nesănătoase la copii, s-a recurs cu mare eficacitate și la ajutorul cărților. La o serată literară a fost discutată cartea lui Jules Verne *20.000 leghe sub mări*. Un pionier care citise această carte a expus acțiunile cele mai interesante descrise în lucrarea celebrului autor. Rezultatele nu au întîrziat să se arate. A doua zi mulți copii au venit la bibliotecă să ceară această carte, pe care au citit-o pe nărașulate. Lectura i-a introdus în mijlocul oamenilor curajoși ai căpitanului Nemo, luptători neînfricați pentru eliberarea popoarelor subjugate, savanți eminenți, iubitori de opere de artă. I-a încîntat mai ales vasul ciudat al lui Nemo, cit și tîmea milioanele de vietăți submarine. Multe jocuri care au fost apoi organizate în tabără au avut ca temă întîmplările descrise în această carte. Folosind exemplul eroilor lui Jules Verne, instructorii au reușit să orienteze în mod just pe mulți din pionierii care la început nu se puteau încadra în viața de colectiv a taberei.

Sînt nelimitate posibilitățile pe care le oferă cartea în activitatea taberelor. În afara serătelor literare ce se pot organiza într-o tabără, foarte educative sînt dramalizările făcute după diferite povestiri, fabule sau versuri. În multe din taberele noastre au fost dramatizate cu succes opere literare cum ar fi *Capra cu trei iezi* de Creangă, fragmente din *Tînăra Gardă* de Fadeev, *Strada mezinului* și altele. De asemenea, reușite au fost fcurile de tabără închinare unor lucrări literare.

Deși durata unei serii în tabără este de numai 21 zile, aceasta poate constitui o perioadă de mare folos educării copiilor. În cele 21 zile copiii aflîndu-se sub influența directă a instructorilor și profesorilor din tabără, sînt mai ferii de unele influențe dăunătoare dezvoltării gîndirii lor. Acționînd cu pricepere și devotament, factorii de conducere ai taberei au toate posibilitățile și condițiile necesare de a-i învăța pe copii o serie de deprinderi folositoare, printre care și cu aceea de a iubi și prețui cartea.

Biblioteca școlară — ajutor activ pentru însușirea materiei predată în clasă

ROTH VICTOR

În legătură cu rolul deosebit de important pe care școala îl joacă în pregătirea tineretului, aș dori să prezint unele aspecte din experiența bibliotecii școlii medii mixte nr. 1 „Ion Slavici” din Arad — una din școlile cu tradiție, care a dat țării mulți oameni de cultură și artă. Biblioteca este formată din două unități — una pentru corpul didactic și cealaltă pentru elevi, dispunând laolaltă de un fond de 17.550 de volume.

Biblioteca școlară are 276 cititori permanenți, număr care reprezintă 50% din totalul elevilor înscriși. Pentru mărirea numărului de cititori, biblioteca întrebuințează diferite metode de muncă avînd ca obiectiv creșterea elevilor cititori la 85%, conformîndu-se prin aceasta sarcinilor trasate de Ministerul Învățămîntului și Culturii tuturor bibliotecilor școlare din țară pentru anul în curs.

Încă din anul 1954 biblioteca a trecut la un fructuos schimb de experiență cu bibliotecile școlare medii din Arad. Experiența a arătat că, în genere, frecvența la bibliotecile școlilor medii ajunge la maximum către sfîrșitul primului trimestru. Aceasta este situația și la biblioteca școlii noastre. La începutul trimestrului II se remarcă de obicei o scădere a interesului pentru lecturile legate de programa de învățămînt, ajungînd pe primul plan operele lui Jules Verne, Walter Scott, în general romane de aventuri pentru tineret din colecția „Cutezători” etc.

Bibliotecarului îi revine sarcina să îndrume lectura cititorilor către cărțile în strînsă legătură cu programa analitică, astfel ca acestea să ocupe un loc egal cu literatura distractivă. Fără o astfel de îndrumare, există primejdia unui dezechilibru în lectura celor două categorii de cărți, ceea ce influențează defavorabil desfășurarea procesului de învățămînt.

În această privință este de mare însemnătate colaborarea strînsă dintre bibliotecă și consiliul pedagogic. Fără o astfel de colaborare, biblioteca școlară n-ar putea desfășura o activitate folositoare. În biblioteca noastră lișele cititorilor sînt aranjate pe anii de școală. Prin consultarea lor, bibliotecarul are posibilitatea să constate cine, cînd și ce fel de cărți s-au citit. La rîndul lor diriginții și profesorii pot urmări frecvența la bibliotecă a elevilor din clasele lor, interesîndu-se și îndrumînd mai de aproape lectura lor.

Dacă într-o clasă se constată scăderea numărului cititorilor, dirigințele folosește una din orele de dirigenție pentru a analiza cauza acestui fenomen. În felul acesta elevii sînt ajutați în mod sistematic. Pe baza îndrumărilor primite de la profesorii care se interesează de lectura lor, elevii ajung să se convingă cît este de important ca în pregătirea la anumite materii să consulte cărțile corespunzătoare. Aceasta a dus la o creștere neconținută a numărului de cititori care recurg la ajutorul bibliotecii.

În general, nu este dificil să recruțezi cititori noi; mai dificil este să-i menții pe cei înscriși în tot cursul anului școlar, și dacă se poate chiar și în timpul vacanței. Experiența bibliotecii noastre ne-a arătat că începutul anului școlar este decisiv aproape pentru tot cursul anului în ceea ce privește frecvența bibliotecii.

Este de remarcat că, în special elevii clasei 8-a veniți din mediul rural, sînt nehotărîți cînd e vorba de alegerea primelor lecturi. Acestora le recomandăm la început lecturi distractive; mai tîrziu cînd îi deprindem să citească în mod regulat, punem în mîinile lor lecturi referitoare la procesul de învățămînt, care reprezintă aproximativ 45% din cărțile pe care un elev le citește în cursul anului școlar.

Un accent deosebit se pune pe popularizarea operelor clasicilor romîni, prin care se urmărește, între altele, ca elevii să cunoască genurile literare. Foarte mulți elevi manifestă un interes deosebit pentru operele clasicilor literaturii universale ca: Tolstoi, Balzac, Goethe, Shakespeare, Gogol, Mark Twain, Dickens și Maupassant. Operele acestor autori au o mare circulație printre elevii școlii noastre.

Elevii clasei X-a sînt preocupați în mod deosebit să cunoască literatura apărută la noi după 23 August, fără să neglijeze literatura apărută între cele două războaie mondiale. Cu mult interes citesc elevii operele lui Alexandru Sahia, A. Tomă, Mihail Sadoveanu, Cezar Petrescu, Petru Dumitriu, Maria Banuș, V. Em. Galan, Aurel Baranga, M. Davidoglu ș. a.

O sarcină serioasă revine bibliotecii noastre și în sprijinirea procesului de politehnizare. Școala medie mixtă din Arad și-a procurat un fond special de cărți tehnice menite să asigure elevilor care frecventează orele de practică, posibilitatea de a-și însuși partea teoretică a cunoștințelor și folosirea mașinilor și uneltelor. Acest fond de cărți tehnice stă oricînd la dispoziția elevilor fiind un mijloc prețios pentru politehnizarea procesului de învățămînt.

Bibliotecile noastre au un fond bănesc destinat în întregime întreținerii și legăturii cărților, lucru important pentru orice bibliotecă cu frecvență mare. Acest lucru s-a dovedit necesar mai ales la cărțile broșate care, în maximum a treia lună de la intrarea lor în bibliotecă, necesită să fie legate ca să se asigure pentru mai mult timp circulația lor. Din trei în trei luni sînt trimise la legal toate volumele deteriorate. În felul acesta am reușit să prelungim circulația cărții, inclusiv prezentarea îngrijită a întregului fond de cărți.

Biblioteca școlară devine tot mai mult un factor important în educarea elevilor. Indrumînd în mod eficace lectura lor, ajutîndu-i să-și procure cărțile de care au nevoie, punîndu-le la dispoziție operele valoroase din punct de vedere educativ și deprinzîndu-i cu punctualitatea în înapoierea cărților și buna lor păstrare, biblioteca aduce o contribuție însemnată la dezvoltarea gustului de citit al elevilor și la îmbogățirea cunoștințelor lor, întărindu-le totodată simțul de răspundere față de avutul obștesc.

CITEVA CĂRȚI PENTRU COPII

ISPIRESCU, PETRE: **Basme**, Editura tineretului, 1956, 152 p., lei 1,55 („Colecția Biblioteca școlară”).

Volumul întrunește cele mai frumoase basme ale marelui și popularului nostru povestitor, printre care și cunoscutul basm **Tinerete fără bătrânețe și viață fără de moarte** atât de caracteristic pentru însușirile sufletești viguroase ale poporului, dornic de viață și de libertate.

Copiii vor citi cu plăcere minunatele întâmplări în care eroii sînt Zina Munșilor, Făt Frumos, Prîslea cel voinic, Ciobănașul cel isteț și alți eroi îndrăgiți de micii cititori.

Datorită măiestriei lui Ispirescu, basmele sale și-au păstrat nealterate farmecul și savoarea lor, înscriindu-se printre cele mai bune lecturi care se pot recomanda copiilor.

MARTEȘ, ECATERINA: **La școală. Povestiri**, București, Editura tineretului, 1957, 64 p., cu ilustr., lei 1,50.

Cele cinci schițe din carte prezintă imagini din viața de mizerie și suferință a copiilor săraci, în timpul trecutului regim burghez din țara noastră.

Astfel, în **Sălbatecii** întâlnim un copil dornic de învățătură, dar gonit de la școală din cauza urii de rasă. La fel este și micul Dan din **La școală** care e și el dornic să învețe, dar trebuie să muncească din greu vinzînd ziare pe stradă, sau Vlad din schița **Accidentul** care neputînd să urmeze școala, e nevoit să intre într-o uzină, plătînd cu viața neputința lui de a face față unei munci atît de grele pentru vîrsta lui.

*

MOLNAR, FERENC: **Băieții din strada Pal. București**, Editura tineretului, 1957, 200 p., cu ilustr., lei 4.

Băieții din str. Pal sînt niște școlari care și-au ales locul de joacă pe maldacul unui depozit, pentru stăpînirea căruia sînt gata să lupte cu înverșunare. Pentru a-și apăra locul de joacă ei se organizează militărește și duc un adevărat război cu „cămășile roșii” școlari ca și ei care caută să-i gonească de pe terenul de joacă. Viteazul Boka, sau lealul Ats Teri se comportă cu toată demnitatea în funcția lor de „comandanți” și nici unul din ei nu recurge la mijloace necorecte cînd e vorba să-și măsoare forțele.

Povestirea este amuzantă și prin umorul cu care autorul descrie întâmplările petrecute în viața copiilor de pe strada Pal.

*

NOSOV, N.: **Aventurile lui Habarnam și ale prietenilor săi.** București, Editura tineretului, 1956, 175 p., cu ilustr., lei 6,25.

Habarnam este locuitorul unui oraș de pitici — orașul florilor — unde fiecare locuitor nu trece de mărimea unui castravete și unde casele și tot ce face parte din viața de acolo se reduce la dimensiunea lor. La început Habarnam nu ne inspiră prea multă simpatie. Toată ziua umblă hoinar, necăjind fetițele, scornind fel de fel de miniciuni și încercând să facă mereu altceva, dar nereușind niciodată nimic.

Cea mai frumoasă aventură a lui Habarnam este călătoria cu balonul, care are un efect binefăcător asupra eroului nostru. Habarnam și prietenii săi învață o sumedenie de lucruri noi și interesante și când se întoarce acasă el se așterne pe învățatură ca să recâștige din timpul pierdut pînă atunci cu lucruri de nimic.

*

SINTIMBREANU, MIRCEA: **Cu și fără ghiozdan.** București, Editura tineretului, 1956, 166 p. cu ilustr., lei 2,75.

Volumul cuprinde câteva povestiri din viața copiilor. Autorul își prezintă eroii cu multiplele lor preocupări cînd la școală, cînd acasă, cînd în activitatea pionierască.

Guluță care nu-și învață lecțiile din cauză că primăvara îl ademenește și-l sustrage, Todiriță care crede că poate învăța numai din explicațiile profesorului, Andrei care habar n-are de cel mai mic multiplu comun, dar în schimb e la curent cu mersul vremii sau în sfîrșit, Griguiță care aleargă după sisteme economice de a-și împărți timpul destinat lecțiilor, iată cum arată cea mai mare parte din eroii acestei cărți.

E o carte amuzantă și educativă care place mult copiilor.

STOIAN, MIHAIL: **Mică e vacanța mare.** București, Editura tineretului, 1956, 272 p., cu ilustr., lei 4,35.

Eroul cărții este Marinică Florea zis Nică. El a terminat clasa IV-a și pentru a-și petrece vacanța pleacă într-un sat din Bărăgar unde tatăl său este agronom. Această vacanță este plină de întâmplări deosebite pentru Nică, care este cu totul străin în acest mediu de la țară, unde vine pentru prima oară. La început se poartă ca „un pantalarar“ de la oraș, dar cu trecerea zilelor începe să prețuiască frumusețile satului, astfel că la plecare, vacanța i se pare prea mică pentru cîte ar fi avut el să facă acolo.

*

TANASE, NICUȚA: **Muzicuța cu schimbător.** București, Editura tineretului, 1956, 93 p., cu ilustr., lei 1,60.

Autorul aduce în această povestire un caz de conștiință în jurul căruia se desfășoară o acțiune dramatică și plină de peripeții. Este vorba de un școlar care aflînd că tatăl său, influențat de un om recinstit, este pe cale de a comite o faptă rea, își asociază colegii din clasă și toți laolaltă întreprind felurite acțiuni ca să împiedice nelegiuirea. Dinu, eroul principal, care a aruncat muzicuța cu schimbător primită de la tatăl său, deoarece știe că-i cumpărată cu bani de furat, va primi un dar asemănător din partea clasei.

ÎMPRUMUTUL INTERBIBLIOTECAR și rolul lui în valorificarea documentației din bibliotecă

VALERIU MOLDOVEANU
*Cercetător științific principal
în Biblioteca Academiei R.P.R.*

În orice țară — cu o muncă de documentare bine și rațional organizată — orice bibliotecă trebuie să poată cere și să primească — cu împrumut, pe termen limitat — documentația care îi lipsește, dar care se poate găsi într-o altă bibliotecă din țara respectivă. De la o astfel de obligație — în avantajul interesului comun — nu poate face excepție nici o bibliotecă sau instituție, ci cel mult unele categorii limitate de publicații datorită poziției cu totul speciale a bibliotecii sau folosirii permanente și foarte intensive a publicațiilor respective. Bineînțeles că și în aceste cazuri — limitate — intervin drept corective formele speciale de schimb de documentație; schimbul de fotocopii, de microfilme, etc.

Practica bibliotecilor din Uniunea Sovietică și din alte țări, ne dau exemple de largă folosire a împrumutului interbibliotecar, ca formă indispensabilă a activității moderne de documentare. Astfel, Uniunea Sovietică, se situează în fruntea tuturor țărilor care folosesc împrumutul interbibliotecar. De exemplu, Biblioteca de Stat „V. I. Lenin”, cea mai mare bibliotecă din lume, cu fonduri de peste 17.000.000 volume, a efectuat numai în 1955 un număr de 201.287 împrumuturi prin împrumut interbibliotecar. Volumele au fost date unui număr de 3.708 biblioteci; 1.036 din Moscova și 2.672 în restul țării. Tot astfel, în 1955 Biblioteca Academiei de Științe a U.R.S.S. posesoare a peste 7.500.000 volume, a împrumutat un total de 1.271.800 volume, dintre care 75.000 volume diferitelor biblioteci abonate în mod regulat la serviciile sale prin intermediul împrumutului interbibliotecar.

Înainte de a examina diferitele aspecte ale acestei probleme în țara noastră, cred că ar fi bine să amintim pe scurt condițiile care

pot favoriza în general, dezvoltarea împrumutului interbibliotecar.

Printre aceste condiții trebuie să amintim în primul rând organizarea împrumutului prin statuarea unor norme generale și obligatorii care să reglementeze această activitate.

În al doilea rând, este necesară cunoașterea colecțiilor care se găsesc sau sînt în curs de intrare în bibliotecă. Acest lucru se poate realiza fie cu ajutorul diferitelor cataloage tipărite de bibliotecă, în mod individual, fie cu ajutorul cataloagelor colective; ambele cazuri se bazează însă pe un grad minim de organizare a bibliotecilor respective, atît în ceea ce privește întocmirea evidenței, cît și a conservării și deservirii colecțiilor (cataloage, săli de lectură etc.). Pînă la întocmirea unui întreg sistem complex de cataloage colective, care să poată indica în mod precis cititorilor bibliotecii sau bibliotecile în care se găsesc publicațiile de care au nevoie — și chiar și după întocmirea cataloagelor colective — este strict necesară existența unui „ghid al bibliotecilor” din țara respectivă. Un astfel de ghid, în afară de indicarea precisă a numelui și adresei fiecărei biblioteci, trebuie să mai dea și un minimum de indicații privind profilul, volumul și caracteristicile fondului de publicații ale bibliotecilor respective.

Un alt factor care poate influența împrumutul interbibliotecar este reciprocitatea de servicii între biblioteci. Această reciprocitate, este absolut necesară muncii de documentare în interesul ei general și trebuie să înceapă cu obligația bibliotecilor mari, cele mai în măsură să ajute celelalte biblioteci și pe cititori și să alimenteze împrumutul interbibliotecar. Bineînțeles că în această problemă, în care trebuie să se țină

seama și de situația specială a unor colecții și biblioteci, se poate spune că realitățile sînt, în general, în funcție și de nivelul de înțelegere a acestor probleme de către conducătorii și personalul bibliotecilor și centrelor de documentare. Tot de înțelegerea acestora depind și înregistrarea și publicarea colecțiilor imediat ce acestea intră în biblioteci, centre de documentare etc., liberă și ușoară (rapida) circulație a colecțiilor înăuntru și în afara bibliotecii, neblocarea sau monopolizarea lor de către unele persoane sau instituții, etc.

În sfîrșit, un alt factor de care depinde o bună și rodnică activitate de împrumut, este nivelul de înțelegere, de grijă și de răspundere a cititorilor, fața de colecțiile care circulă într-o bibliotecă. Împrumutul interbibliotecar nu se poate dezvoltă atunci cînd cititorii sau bibliotecarii nu asigură o grijă maximă pentru conservarea și securitatea colecțiilor împrumutate.

Preocuparea teoretică și practică a împrumutului interbibliotecar sînt vechi în activitatea documentară din țara noastră. Astfel, oamenii de știință și documentaliști ca E. G. Racoviță, C. I. Moțaș, ș.a. au evidențiat importanța acestei laturi a activității de documentare, preconizînd forme organizatorice cît mai potrivite specificului țării noastre. De asemenea, practica împrumutului interbibliotecar se regăsește și în trecut, în activitatea bibliotecilor din țara noastră. Este suficient să amintim, cu titlu de exemplu, cît pentru întocmirea monumentalei opere inițiate de Ion Bîanu, *Bibliografia românească veche* (4 volume, 1903—1944) Biblioteca Academiei Romîne împrumută din alte biblioteci publicațiile pe care nu le posedă. Dar, împrumutul interbibliotecar își găsește formele organizatorice adecvate și o amploare cu totul nouă abia astăzi, sub regimul de democrație populară. Studiînd, în cadrul *Comisiei Științifice Consultative pentru coordonarea activității bibliotecărești* condițiile concrete de împrumut din țara noastră, Direcția bibliotecilor din Ministerul Învățămîntului și Culturii a elaborat în 1955 *Normele pentru organizarea împrumutului între biblioteci*, care au adus o contribuție însemnată în acest domeniu. Pentru a ne limita numai la unele exemple, putem aminti activitatea de împrumut interbibliotecar a Bibliotecii Academiei R.P.R. și a rețelei sale de biblioteci, a Bibliotecilor Centrale Universitare din București, Cluj și Iași, a I.S.E.P.-ului și a altor biblioteci din rețeaua fostului Minister al Învățămîntului, a Institutului de Documentare Tehnică, a bibliotecilor tehnice departamentale etc. Astfel, în anul 1955, Biblioteca Academiei R.P.R. (biblioteca centrală) a efectuat 2.513 împru-

muturi; Biblioteca Centrală Universitară București a împrumutat 14.050 volume unui număr de 4.553 împrumutători; în același an I.S.E.P.-ul a împrumutat un număr de 10.160 volume, iar I.D.T.-ul 5.768 volume, etc. Dar alături de asemenea aspecte caracteristice amploarei crescînde a practicii împrumutului interbibliotecar în țara noastră, există și oarecare lipsuri și rămîneri în urmă din partea unor instituții și biblioteci.

Astfel, o recentă statistică ne relevă că dintr-un număr de 236 biblioteci tehnico-științifice (academice, departamentale și de învățămînt) numai 62 practică împrumutul interbibliotecar.

Chiar din aceste 62 biblioteci, multe înțrefin împrumutul interbibliotecar numai cu 1 sau 2 biblioteci și deseori numai din rețeaua respectivă de biblioteci. Trebuie relevat faptul că în general majoritatea bibliotecilor care folosesc această formă de împrumut sînt biblioteci mici, în timp ce foarte multe biblioteci mari nu practică împrumutul interbibliotecar. Printre bibliotecile mari, care nu practică împrumutul interbibliotecar putem cita, cu titlu de exemplu, din rețeaua Academiei R.P.R.: bibliotecile Institutului de Fiziologie, Institutului de Cercetări Agronomice, Institutului de Studii Rômino-Sovietice, Institutului de Terapeutică, Institutului de Istorie și Institutului de Istorie și Artei. Din celelalte biblioteci mari, tehnico-științifice, care nu practică împrumutul interbibliotecar, mai putem aminti: Biblioteca Centrală a Ministerului Construcțiilor, Casa Tehnică C.F.R., Biblioteca centrală a S.I.T., Biblioteca centrală a Ministerului Poștelor și Telecomunicațiilor, Biblioteca Institutului de Cercetări Alimentare, Biblioteca Institutului Român pentru Relații Culturale cu Străinătatea, Biblioteca Centrului de Documentare Medicală, Biblioteca Institutului Babeș ș.a.

O altă remarcă ce trebuie făcută este aceea că în general multe biblioteci din țara noastră preferă să acorde mai degrabă împrumuturi persoanelor, decît bibliotecilor sau instituțiilor, deși împrumutul acordat acestora din urmă prezintă condiții mult mai avantajoase pentru securitatea și integritatea colecțiilor. Astfel, din numărul de împrumuturi efectuat în anul 1955 de Biblioteca Academiei R.P.R. (biblioteca centrală) numai 661 au fost acordate unor instituții, iar 1852 au fost împrumuturi personale.

În sfîrșit, o ultimă remarcă interesantă este aceea privind comportarea împrumutătorilor și respectarea obligațiilor contractate. La acest capitol mă mulțumesc a da exemplul Bibliotecii Academiei R.P.R. (biblioteca centrală) căreia, pînă în aprilie 1957, nu i-au fost încă restituite 178 volume din

numărul total al împrumuturilor efectuate în anul 1955.

Și acum să încercăm să tragem câteva concluzii finale. Credem că pe viitor trebuie să se acorde un mai mare interes și un câmp mai larg de activitate împrumutului interbibliotecar, care nu poate decît să mărească indicele și viteza de folosire a colecțiilor din țara noastră, să dezvolte munca de documentare și să creeze avantaje mari pentru fiecare bibliotecă în parte.

Fiecare bibliotecă și instituție trebuie să-și analizeze și să-și stabilească — pe baza profilului și situației sale specifice — rolul și sarcinile care îi revin în cadrul împrumutului interbibliotecar. De exemplu, Bibliotecii Academiei R.P.R. (biblioteca centrală) în calitate de cea mai mare bibliotecă din țară, îi revine pe viitor sarcina de a contribui mai activ la dezvoltarea împrumutului interbibliotecar. Din cauza poziției sale speciale, de păstrare a fondului național de publicații și datorită consultării continue și foarte intense a unora din colecțiile sale, ea nu va putea probabil să împrumute nici pe viitor publicații aparținînd celor două categorii amintite mai sus. Dar, cu excepția acestora și cu ajutorul unei activități de microfilmare și fotocopiere cu mult mai intense ca pînă acum, ea ar putea avea în viitor un rol cu mult mai important în cadrul împrumutului interbibliotecar. O asemenea acțiune ar putea ajuta și la descongestionarea sălilor sale de lectură, alînd de aglomerate astăzi.

Credem de asemenea că pentru cunoașterea colecțiilor existente, bibliotecile vor trebui să-și dea și pe viitor concursul pentru întocmirea de cataloage colective: întocmirea unor astfel de cataloage, apariția „Ghidul

bibliotecilor din R.P.R.” în curs de întocmire, precum și imprimarea de cataloage ale diverselor biblioteci, în mod individual, (cum sînt buletinele de creștere a Bibliotecii Academiei R.P.R., catalogul pentru periodice ale Centrului de Documentare Chimică, tipărit în 1956 etc.), vor întări pe viitor împrumutul interbibliotecar, sprijinind totodată colaborarea între biblioteci și în alte domenii, coordonarea achizițiilor, raționalizarea repartiției documentației mai vechi etc.

Credem, de asemenea, că *Normele pentru organizarea împrumutului între biblioteci*, întocmite de Direcția bibliotecilor, sînt bune și trebuie popularizate, după ce ele vor fi însă completate cu sancțiuni precise și paralele, afit pentru instituția respectivă, cît și pentru persoana delicventă.

În sfîrșit, sîntem de părere că o analiză, o reorganizare, mai judicioasă și o completare a utilajului de microfilmare, fotocopiere și de lectură de microfilme existent în țară, ar putea avea o influență favorabilă asupra schimbului de documentație între biblioteci, în special în cazurile în care, din motive bine întemeiate, colecțiile nu pot fi împrumutate de către bibliotecile care le posedă.

În general, amploarea mereu crescîndă a împrumutului interbibliotecar din țara noastră constituie o valoroasă formă de activitate documentară, în plină desfășurare. Ținînd cont de succesele realizate, dar și de unele lipsuri care trebuie remediate în viitor, vom putea transforma împrumutul interbibliotecar într-o pirghie a muncii de documentare tehnico-științifică din țara noastră, condiție indispensabilă a împlinirii cu succes a celui de-al doilea plan cincinal.

Revista Bibliografică

1903-1904

BARBU TEODORESCU

La noi n-a existat o tradiție a revistelor bibliografice. De aceea apariția lor a fost întâmplătoare, sporadică, iar preocupările ce-au stat la temelul lor au fost minore. Acele mai de seamă care au apărut sînt numai cîteva și se leagă de nume scumpe în literatura bibliografică, bunăoară Nerva Hodoș, Panaitescu-Perpessicus. Pornite din nevoia de a informa publicul cititor, unele se limitează la acest caracter informativ, ele fiind liste de titluri de cărți sau mai bine zis bibliografii curente. Altele, și numai cîteva, discută probleme în această specialitate, promovează forme, idei, personalități, bunăoară „Boabe de grîn” — revistă cu multe materiale bibliografice — privind, în primul rînd, țările din jurul nostru: U.R.S.S., Bulgaria, Cehoslovacia, Polonia etc.

În secolul trecut, rolul de informator bibliografic l-au jucat cataloagele de edituri, librării, cabinete de lectură, de bibliotecă. Vasile Pop și Iarcu au realizat bibliografia retrospectivă a culturii noastre, iar George Popescu dă prima bibliografie curentă.

Ideea acestuia e reluată sub altă formă de Degenmann, Juga, Sfetea, etc. Începuturile erau promițătoare, dar oficialitatea s-a complăcut într-o pasivitate cu totul negativă.

Cu timpul s-a ivit o societate de cultură în plină dezvoltare, adică Academia Română, care izbutise să-și organizeze biblioteca și să impună un vast plan bibliografic al întregii culturi românești.

Din aceste idei, din avîntul precursoric și mediul Academiei a pornit *Revista bibliografică*. Dar ea aparține lui Nerva Hodoș.

Hodoș coboară din Ardeal, unde văzuse lumina zilei în Baia de Criș, la 20 noiembrie 1869. Ca mulți alții a trecut munții și a poposit în Capitala țării, unde a urmat Facultatea de litere, iar la 1 aprilie 1891 intră ca bibliotecar al Academiei Române.

Aici, tînărul ardelean află un adevărat laborator bibliografic. Ion Bianu care începuse munca de trudă și de îndelungată răbdare a bibliografiei românești vechi ia pe Hodoș ca prim colaborator. Tot pe atunci, adică la începutul acestui secol, se trece și la reorganizarea bibliotecii, după norme care stăteau la baza marilor biblioteci de aiurea. Astfel, în 1902 se începe inventarierea periodicelor separat „după format” în inventar special formîndu-se o secție deosebită de aceea a cărților. În 1904 se anunță că descrierea bibliografică a periodicelor este aproape gata spre a fi publicată. Era, firește, aici și munca lui Hodoș, care, alături de Al. Sadi-Ionescu, va semna bibliografia periodicelor, 1820—1906.

Tot în 1904 se trece la începerea catalogării definitive și sistematice cu inventar, cu catalog alfabetic și pe materii, a fondului de cărți pe care le poseda Academia și în care se înglobase și fosta Bibliotecă Centrală de Stat.

În această muncă, am putea spune, piatră de hotar în bibliografia romînească, Nerva Hodoș a jucat un rol principal și hotărîtor. Cele mai de seamă bibliografii românești, a culturii vechi și a periodicelor, se datoresc în bună măsură lui, alături de Bianu și Al. Sadi-Ionescu.

Planul bibliografic al Academiei din 1895 cuprindea lucrări de vaste porțiuni, printre care și una curentă, care ogîndea anual fondul de cărți intrat prin beneficiul depozitului legal. Văzînd că cei din jurul său nu pășeau la crearea acestei lucrări, Nerva Hodoș luă hotărîrea să facă personal o atare operă în care scop începe, în 1903, publicarea *Revistei bibliografice*.

În articolul program al primului număr, Hodoș afirmă că ar fi trebuit ca Ministerul Instrucțiunii Publice sau una din Instituțiile care au depozit legal să tipărească o bibliografie curentă. În schimbul acestor cărți s-ar

fi dat tipografilor și editurilor cel puțin satisfacția de a-și vedea producțiunile anunțate undeva. În continuare, Hodoș dorea să arate că revista nu înseamnă o ambiție deșartă de a mări numărul revistelor speciale, ci ea își impunea necesitatea datorită faptului că vechile reviste, care, cu toate defectele lor, aduceau oarecare servicii nu numai librăriilor cărora le erau destinate, dispăuseră.

E interesant de scos în evidență această afirmație, fiindcă ea denotă că, în fond, la Academie se discuta necesitatea unui a-tare periodic, dar inițiativa întârzie să apară. Luând hotărârea de a publica *Revista bibliografică* Hodoș înțelegea ca din două în două luni să publice în editura Socec, unde se tipărea și *Bibliografia Românească veche*, lista tuturor cărților intrate în biblioteca Academiei pe baza depozitului legal. Era deci o bibliografie de *evidență* și *înregistrare*, prima în acest gen la noi. Până atunci Academia publicase în „Dezbaterile” sale lista cărților cumpărate și nu se opriase asupra așa zisului depozit legal.

Văzută astăzi, revista poate fi judecată din mai multe puncte de vedere care, mai toate îi sînt favorabile.

Cu mult simț critic și discernămint, Hodoș analizează pe rînd o bună parte din lucrările de seamă ale specialității, încît această privire este prima bibliografie a bibliografiilor românești. Am arătat aiurea însemnătatea ei față de alte lucrări similare de mai tîrziu.

Materialul bibliografic e ordonat sistematic, în următoarele grupe: Enciclopedie, Academie, Bibliografie, Religione, Filozofic, Pedagogic, Drept, Legislațiune, Administrație, Politică, Statistică, Finante, Artă, Filologie, Literatură, Istorie, Știință, Hărți, Foi volante, Stampe, Manuscrise, Documente, Peceți. Aranjarea acestor grupe suferă fluctuații de la număr la număr din două motive: cînd nu avea material pentru anumite grupe, firește că ele dispăreau, iar altă ori autorul își căuta un plan mai sistematic, denotînd o șovăire în acest domeniu. Clasarea era a timpului, dar nu cea mai nimerită. Trebuie să constatăm însă cu reprot că Hodoș nu s-a oprit asupra clasificării zecimale, ca să ajungă și aici un deschizător de drumuri.

În schimb își ia revanșa prin tehnica introdusă în descrierea cărților, adică în întocmirea fișei. La fiecare tipăritură se trece: autor, titlurile acestuia, titlul lucrării, locul, editura, anul, paginația, colecția, formatul și prețul. De cîte ori e cazul să se scoată în evidență și alte date suplimentare, autorul o face cu prisosință.

După cîte îmi dau seama, Hodoș este primul care introduce în bibliografia românească descrierea completă a cărții românești. Se cade a sublinia că superiorii și colegii săi de la Biblioteca Academiei nu au ținut seama de ordinea stabilită de Hodos în acest domeniu, folosind în fișa bibliotecii o descriere mai sumară. Pe o bună perioadă de ani, fișierul Academiei lasă de dorit din acest punct de vedere și numai după 1944 se includ în descrierea cărții, editura etc.

Hodoș face la unele cărți o serie de identificări: de loc, an, tipografie, etc. Dă o atenție deosebită la titlurile pe care le posedă autorii, fără a se opri numai la cele clasice: profesor, doctor, inginer etc.

Revista bibliografică fiind prima încercare de a înregistra anual și complet scrisul românesc, ne dă posibilitatea de a privi producția culturală a epocii. Astfel, în 1903 s-au tipărit în țară 1759 de cărți și periodice, iar în 1904 au apărut 1772, compuse din: bibliografie 3, filozofie 6, religie 65 (din care 25 erau teze de licență), drept 332 (164 fiind teze), științe economice finanțe 232, societăți 176, științe pure 29, științe aplicate 102, medicină 171, filologie și literatură 201, istorie 56, geografie 22, artă 20, statute 77, biografii 63. Observăm că dreptul și științele economice sînt hotărîtoare ca număr în cultura românească, pe cînd științele pure și aplicate încă nu se bucurau de atenția cuvenită.

Anul 1904 e dominat de anumite evenimente. Atunci se împlinesc 400 de ani de la moartea lui Ștefan cel Mare, prilej pentru mulți cărturari să închine eroului moldovean pagini de preamărire și studii: Kirileanu, Băcescu-Silvan, Cihan, Antonovici, Costăchescu, Cujbă, Vasile Mihăilescu, Iorga, Onciu, Tocilescu etc.

Lucrări de valoare științifică sînt puține. Ilie Bărbulescu publică bine cunoscutul său studiu despre Fonetica-alfabetul cirilic. D. M. Ionescu tipărește un voluminos studiu de o mie pagini despre *Dobrogea în pragul veacului al XX-lea*. Ion Bianu dă *Catalogul manuscriselor*, precum și cunoscuta sa lucrare despre introducerea limbii române în biserică.

Istoria începe să fie dominată chiar de atunci de vertiginoasa ascensiune a lui N. Iorga. Într-un singur an publică două volume din *Studii și Documente*, patru lucrări despre Ștefan cel Mare, *Istoria literaturii religioase*, *Correspondența lui Știrbei Vodă* etc. Astăzi, cu prilejul comemorării lui Ștefan cel Mare, se retipărește lucrarea sa *Istoria lui Ștefan cel Mare*, apărută atunci pentru prima dată.

În domeniul istoric au mai apărut în 1904 mai multe studii remarcabile datorită

lui Vasile Pîrvan, debutant pe atunci, Ștefulescu, Sirbu cu *Istoria lui Mihai Viteazul*, Th. Păcățeanu, N. I. Angelescu sau Sriginteanu etc.

Constatăm că anul 1904 este dominat, ca valoare științifică, de studii istorice, numeroase și bogate în informații.

În literatură începe să-și facă loc tinărul povestitor Mihail Sadoveanu, care se impune de la început prin trei lucrări de debut, rămasese și azi frunțase în uriașa productivitate a prozatorului nostru: *Povestiri*, *Soimii* și *Dureri înăbușite*.

Literaturile străine sînt slab reprezentate. Puțini se opreau asupra capodoperelor literaturii universale, iar atunci cînd o făceau erau atrași de periferia acestora. Totuși anul 1904 aduce publicului cititor și câteva opere de seamă. Din literatura rusă Iosif Nădejde traduce *Azul de noapte* a lui Gorki, la Piatra Neamț apare *Romanul căsătoriei* ai lui Lev Tolstoi, apoi *Revizorul* de Gogol. Din alte literaturi se impun *Bucolicele* lui Virgil în traducerea unui bun profesor și cărturar, pe nedrept uitat, Mihail Strajan, precum și *Quo Vadis* de Sienkiewicz.

Critica literară se învrednicește să promoveze două opere: *Foiletoanele* lui Ilarie Chendi și *Studiile* lui N. I. Apostolescu.

După cîte vedem, pentru acele vremuri, anul 1904 este totuși destul de bogat prezentat în anumite domenii, fără a cunoaște însă o largă circulație a cărților care se tipăreau în tiraje restrinse, variînd între 500—1000 de exemplare.

Hodoș aduce în bibliografie și o inovație. Deoarece revista sa nu avea un caracter oficial, a căutat ca din noianul publicațiilor să evidențieze pe cele mai de seamă prin recenzii semnate de nume cu autoritate științifică: N. Iorga, Vasile Pîrvan, Ovid Densusianu etc.

Planurile bibliografiei noastre au fost mari, dar unele promisiuni făcute nu le-a putut realiza, printre care și cea bibliografie retrospectivă a culturii românești rămasă și azi ca un mare deziderat.

Revista bibliografică are și unele lacune: lipsa unui indice anual sau uneori repetarea aceleiași cărți. Cea mai gravă pare să fie aceea de a nu fi completă. În darea de seamă anuală făcută de Ion Bianu asupra mersului Bibliotecii Academiei, se afirmă că în 1903 s-au tipărit 2.021 volume și broșuri, 169 ziare, 165 reviste, 25 hărți și 1282 foi volante, pe cînd Hodoș are numai 1.759 titluri.

În 1904 Hodoș cunoaște 1.776 de publicații, iar Bianu afirmă că s-au scris: 2.675 volume și broșuri, 213 ziare, 161 reviste, 4 atlase, 19 foi volante și 4 caiete de note muzicale.

Din aceste date comparative, înseamnă că *Revista Bibliografică* are lacune, care se pot cu greu trece cu vederea.

De ce și-a încetat apariția? Fără îndoială că publicul nostru nu a încurajat inițiativa lui Nerva Hodoș. Dar nu aceasta a fost cauza dispariției acestui prim periodic de evidență și înregistrare.

Am spus că Biblioteca Academiei obișnuia să publice anual în *Dezbateri* o listă a cărților cumpărate. În anul 1904, Academia dă lista tuluor cărților ce au intrat în bibliotecă sa: cumpărături, donații și toate cărțile venite pe baza depozitului legal. Iată cum pentru anul acesta avem opera de evidență și înregistrare făcută dublu: mai simplu, dar complet de către Academie, metodic, meticolos dar incomplet de Nerva Hodoș. În acest chip *Revista bibliografică* își reduce însemnătatea. Începînd din 1905, Academia Romîna publică regulat bine cunoscuta sa *Creșterea colecțiilor*, încît inițiativa lui Hodoș își îndeplinise cu prisosință misiunea sa: aceea de a fi primul periodic al depozitului legal datorită unei inițiative particulare, care a grăbit și a deschis drumul acestor Creșteri.

Înceind această scurtă prezentare a *Revistei bibliografice*, e surprinzător că a fost realizată de o singură persoană, care, în același timp, mai îndeplinea și alte sarcini bibliografice. Dacă opera își are însemnătatea sa, fiind o piatră de hotar în modesta noastră activitate bibliografică, mai ales în acele vremuri, cu atît mai mult gîndul nostru se îndreaptă spre cel care a împlinit-o. Nerva Hodoș a fost un intelectual care face cinste culturii noastre. Un prieten și bun cunoscător al omului și operei sale l-a definit cum nu se poate mai bine: „A venit la noi să învețe și să muncească, în marginile și pentru folosul culturii romînești. A servit-o cu dezinteresare, cu neglijarea totală a intereselor lui, cu o superbă indiferență pentru tot ce se cheamă titlu și situații care pot servi de exemplu luminos oricui. A citit ce s-a simțit dator, a cercetat ce i-a fost drag în adevăr, a scris la ceasurile lui, cu cea adîncă iubire pentru subiect din care se fac operele mari și temeinice, și, mulțumit cu atîta n-a prezentat cu somot unei societăți străine de lucruri spiritului, contul”.

Într-adevăr, Nerva Hodoș, a contribuit la întocmirea a două mari bibliografii romînești, a dat prima revistă de înregistrare și evidență a depozitului legal, întocmită după norme științifice superioare mediului în care trăia, iar indiferența oficialității romînești de pe atunci l-a trimis să-și sfîrșească truda-i viață la 43 ani „în chilia casei de nebuni de la Sibiu”.

Materialle de specialitate de PESTE HOTARE

E. И. КАЦПРЖАК: *История письменности и книги*. [Istoria scrisului și a cărții]. [M.]
Государственное изд-во «Искусство», 1955. 356 p. ilustr.

În trei mari părți: 1. Istoria generală a scrisului și a cărții; 2. Istoria cărții rusești; 3. Istoria cărții sovietice, autorul prezintă principalele cunoștințe despre evoluția scrisului de la începuturi pînă în zilele noastre. Capitolele cărții corespund prelegerilor ținute în timp de cîțiva ani de Kačpriak și sînt bogat ilustrate. Bibliografia de la sfîrșitul lucrării orientează asupra scrierilor sovietice de specialitate în domeniul istoriei cărții.

Valoroasă în special pentru părțile privind istoria cărții rusești și sovietice, (cu capitolele mai dezvoltate, asupra cărora autorul pare să fi insistat îndeosebi), volumul reprezintă o introducere utilă în această ramură a bibliografiei, nu numai pentru bibliotecari sau specialiști, ci și pentru oamenii de cultură în general.

Zu neuen Problemen der Bibliographie. [Probleme noi de bibliografie]. [Übersetzungen aus dem Russischem]. Leipzig, VEB Verlag für Buch — und Bibliothekswesen, [1955]. 230 p.

Culegerea unor articole de specialitate traduse din limba rusă, prin care Institutul Central de Biblioteconomie din Berlin „vrea să permită o privire asupra situației în domeniul bibliografiei și asupra luptei științifice de opinii în chestiunile privind valorificarea fondurilor de cărți în bibliotecile Uniunii Sovietice”. Cele 12 articole traduse sînt alese cu îngrijire și poartă semnăturile celor mai reprezentative figuri ale bibliografiei sovietice actuale. Remarcăm articolul lui V. N. Denisiev despre **Obiectul, însemnătatea și principiile bibliografiei**, două articole (de S. N. Ambarțumian și de N. T. Folkacev) despre rolul lui Tropovski în dezvoltarea bibliografiei și a clasificării sovietice, alte două articole ale lui Ambarțumian, unul despre **Clasificarea literaturii beletristice**, al doilea, despre **Cataloagele în bibliotecile sovietice sau o Discuție asupra catalogului sistematic**. Celelalte articole sînt semnate de D. A. Voloșin, V. Olișev, V. P. Kruglikova și G. F. Ciudora. Cartea se încheie cu un indice de probleme.

★

Der alphabetische Katalog in allgemeinen öffentlichen Bibliotheken. Anweisungen. Teil I: Regeln; Teil II: Beispielsammlung. [Catalogul alfabetic în bibliotecile publice. Instrucțiuni. Partea I-a: Reguli; partea II-a: Culegere de exemple]. 2. veränderte Auflage, Leipzig, VEB Verlag für Buch und Bibliothekswesen, [1955]. 47 p (I); 95 p. (II).

Institutul Central de Biblioteconomie din Berlin (Zentralinstitut für Bibliothekswesen) a întocmit și publicat noi reguli de descriere a publicațiilor pentru bibliotecile de masă din R.D.G., reguli care generalizează experiența din domeniul catalogării realizată în cadrul bibliotecilor de această categorie din Germania răsăriteană. Față de „Instrucțiunile pentru cataloagele alfabetice ale bibliotecilor prusiene“ (1899) regulile de față sînt mult simplificate.

Primul volum prezintă regulile, împărțite în cîteva secțiuni (Reguli de bază; Felurile imprimatelor; Prima parte a fișei; vedeta; Indicațiile bibliografice; Partea a doua a fișei; descrierea; Trimiterile; Ordinea fișelor). In anexă se dau un Tabel de prescurtări, un Tabel al transcrierilor din rusă în germană și Explicarea cîtorva termeni de specialitate. Volumul se încheie cu un **Indice de subiecte**.

Volumul al doilea prezintă modele de fișe, o listă de nume al autorilor ce semnează cu pseudonim și alte materiale auxiliare redactării fișei.

ALOYS BÖMER, VIKTOR BURR, KARL CHRIST... Geschichte der Bibliotheken. [Istoria bibliotecilor]. Erste Hälfte. Wiesbaden, Otto Harrassowitz, 1955. XVI + 830 p. (Handbuch der Bibliothekswissenschaft, begründet von Fritz Milkau. Zweite, vermehrte und verbesserte Auflage herausgegeben von Georg Leyh. Dritter Band).

Prima parte a operei celor șaisprezece colaboratori, dintre cei mai bine cunoscuți reprezentanți ai bibliologiei germane (Fritz Milkau, Joris Vorstius, Axel von Harnack, Georg Leyh) îmbrățișează perioada de la începuturile biblioteconomiei în lumea veche (Egiptul, Mesopotamia), pînă după Revoluția franceză. Textul primei ediții (1950) apărută tot în cadrul **Manualului de bibliologie** publicat sub conducerea lui F. Milkau a fost în bună măsură îmbogățit cu bibliografie recentă (vezi descrierea adausunilor în prefață, p. I—XVI). Tratarea, amănunțită pentru țările apusene, în special cele de limbă germană, este inegală în întindere pentru alte țări (Rusia: o pagină jumătate cu folosirea lui N. V. Zdobnov, a **Marii Enciclopedii Sovietice** etc.; Ungaria și Polonia: cite 11 rînduri; nimic despre vechile biblioteci românești). Pentru o apreciere generală trebuie așteptată completarea lucrării, în al doilea volum.

Bibliographie der versteckten Bibliographien aus deutschsprachigen Büchern und Zeitschriften der Jahre 1930—1953. [Bibliografia bibliografiilor ascunse în cărți și periodice de limbă germană din anii 1930—1953]. Bearbeitet von der Deutschen-Bücherei Leipzig. VEB Verlag für Buch — und Bibliothekswesen [1956], 371 p.

Bibliografiile nu apar totdeauna în broșuri sau ediții separate. Multe sînt ascunse în tratate, manuale, studii sau articole de specialitate. La Deutsche Bücherei, marele centru al bibliografiei germane, din Leipzig, aceste prețioase indexuri bibliografice au fost stabilite, după consultarea unei imense cantități de publicații de limbă germană și sistematizate (pe subiecte și alfabetic) în repertoriul recent apărut. Lucrarea, înzestrată cu un indice sistematic (pe domenii științifice) a subiectelor, de o valoare documentară excepțională, dă interesante sugestii pentru încercări similare de valorificare a bibliografiilor ascunse care abundă și în publicistica altor țări (la noi, de pildă). De remarcat indicațiile despre literatura română, la p. 260.

Handbook on the international exchange of publications. *Manuel des échanges Internationaux de publications.* [Manual pentru schimburile internaționale de publicații]. Second edition, Edited and revised by dr. Gisela von Busse... with the collaboration of dr. H. Werhahn [Paris, Letouzey et Ané, 1956], 507 p. (Unesco).

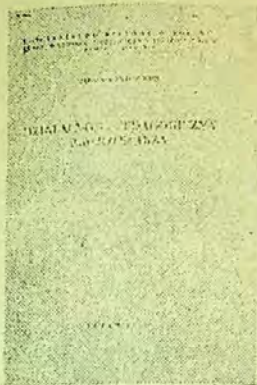

Redactat în limbile engleză, franceză și spaniolă, manualul prezintă, pentru serviciile de resort ale bibliotecilor, informațiile necesare unei bune organizări și conduceri a schimbului de publicații cu străinătatea.

Cartea cuprinde: Cap. I. Diferitele forme de schimb; Cap. II. Metodele de schimb; Cap. III Convenții și acorduri relative la schimburile de publicații; Cap. IV Transport și vamă. Urmează o bibliografie cuprinzînd lucrări privind schimbul, o listă de schimburi propuse (pe domenii, cf. clasificării zecimale), o altă a centrelor naționale de schimb (pe țări), încă o listă de repertorii internaționale recente, un indice pe materii și altul de țări.

★

MARIA WALENTYNOWICZ : Działalność pedagogiczna bibliotekarza. [Activitatea pedagogică a bibliotecarului]. Toruń — Warszawa, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, 1956. 260 p. (Towarzystwa Naukowe w Toruniu. Prace Wydziału Filologiczno-filozoficznego. Tom V—zeszyt 1).

Un studiu istoric asupra atitudinii bibliotecarului față de cititor de-a lungul timpurilor (pasivă în perioada sclavagistă și feudală, mereu mai activă în sec. XVIII—XIX), urmat de o expunere a muncii didactice și educative cu cititorul care îngăduie, în concluzie, formularea unor directive asupra tacticii educative a bibliotecarului, a posibilităților sale ca pedagog și a rolului în formarea unei „arte a lecturii”. Totul, studiat pe baza experienței bibliotecilor poloneze, cu intenția de a demonstra eroarea opiniilor unor pedagogi și bibliotecari care contestă rolul educativ activ al acestora din urmă asupra cititorilor. Bogată bibliografie (p. 230—242) cu peste 200 titluri; rezumate în rusă și franceză.

In atenția bibliotecarilor

În domeniul tipăriturilor pentru bibliotecari, apărute în țara noastră, prima parte a noii ediții a *Manualului bibliotecarului sindical* vine să umple un gol resimțit în literatura de specialitate. Tratatul, mult mai amănunțit decât în ediția precedentă a problemelor fondurilor și cataloagelor, constituie un ajutor prețios dat nu numai bibliotecarilor sindicali dar și celorlalte categorii de bibliotecari, pentru desfășurarea unei munci cât mai rodnice cu cititorii.

Primul capitol al lucrării se ocupă de completarea fondului bibliotecii, arătând modalitățile prin care se poate asigura o componentă cât mai bună a fondurilor, după care se trece în revistă structura catalogului sistematic, insistându-se apoi mai mult asupra clasificării cărților.

În continuare, lucrarea tratează despre evidența fondului de publicații. Se arată aici cum trebuie ținută evidența primară, evidența individuală și cea a periodicelor, și în fine, evidența broșurilor de importanță temporară.

Capitolul IV, cel mai întins de altfel, este consacrat cataloagelor bibliotecii. Bibliotecarii găsesc în cuprinsul acestui capitol îndrumări amănunțite asupra elementelor descrierii, izvoarelor acesteia, regulile pentru transcrierea elementelor descrierii, cazurile și felul cum trebuie întocmite fișele complementare și cele de trimitere, completarea fișelor de catalog cu însemnările bibliotecarului. Sînt date și reguli de scriere a unor publicații speciale a revistelor și ziarelor, reguli pentru descrierea analitică, capitolul încheindu-se cu îndrumări asupra întocmirii catalogului alfabetic și sistematic.

Lucrarea mai cuprinde încă 3 capitole: unul consacrat pregătirii cărților pentru bibliotecă, al doilea despre așezarea publicațiilor în rafturi și ultimul despre verificarea fondului bibliotecii.

Fiecare capitol este însoțit de numeroase ilustrații și desene care ajută la o mai bună înțelegere a problemelor tratate.

*) Tomescu, Mircea : Manualul bibliotecarului sindical. Ediția 2-a revăzută și completată. [Vol.] I. Organizarea fondurilor și cataloagelor. București, Editura C.C.S., 1956. 164 p. cu ilustrații și fig. plus erata.

BIBLIOTECA din alte țări

BIBLIOTECA CENTRALĂ A CLASICILOR GERMANI DE LA WEIMAR

Printre secțiile lăcașelor de cercetări și comemorări de la Weimar ale Institutului pentru literatura clasică germană funcționează și Biblioteca Centrală a clasicilor germani, creată odată cu înființarea acestui institut. Pe baza dispoziției guvernului R.F.G. Germane din august 1953, lăcașurile culturale de la Weimar, care cuprind comorile culturale cele mai prețioase ale națiunii germane cum sînt — Casa Goethe, muzeul național Goethe și Casa Schiller — împreună cu arhivele lui Goethe și Schiller, înființate acum 70 de ani, au fost unificate, ele fiind întregite cu un institut de cercetări și o bibliotecă.

Biblioteca Centrală a clasicilor germani care dispune astăzi de un fond total de circa 80.000 volume, are o dublă sarcină: de a sprijini activitatea științifică a instituțiilor de mai sus și de a pregăti noi ediții ale clasicilor. Fiind o bibliotecă specială pentru literatura clasică germană, ea are o situație deosebită printre bibliotecile științifice germane.

Miezul fondului bibliotecii îl constituie operele lui Goethe, Schiller, Lessing, Herder, Wieland și Heine, începînd cu primele colecții pînă la edițiile cele mai noi. Nu întîlnim numai primele ediții, ci și traduceri în limbi străine, ediții pentru orbi. Traducerile din operele lui Goethe există în aproape 50 de limbi. Colecțiile științifice cuprind 22.000 volume. În fondurile de cărți sînt cuprinse în primul rînd literatura auxiliară cu privire la clasicii germani, precum și operele tuturor poezilor și scriitorilor epocii literare de la Lessing pînă la Heine (Büchner, Hebbel, Hölderlin, Kleist, Mörike, Lenau, etc.)

Din fondurile Bibliotecii Centrale mai face parte biblioteca familiei V. Arnim, colecții

speciale de ediții prime, opere din moșteniri literare (ca de pildă, cea a lui Charlotte și I. S. Kestner, Simorck ș.a.), o secție Liszt, biblioteca Nietzsche cuprinzînd fosta arhivă Nietzsche desființată în anul 1945, colecții de ziare, precum și secția „achiziții noi” care a ajuns la un număr de 10.000 volume cu opere din toate domeniile.

Fonduri de cărți deosebit de valoroase posedă Biblioteca Centrală prin bogata ei colecție de almanahuri, din anii 1750 pînă în 1850, de asemenea, prin colecția Faust, cuprinzînd 11.000 volume, cea mai mare și mai completă colecție cu privire la tema Faust, care există în lume. Colecția Faust, care a fost adunată de către medicul Stunne din Leipzig începînd din 1880, adusă anul trecut conform dorinței sale la Weimar, se întinde de la izvoarele lui Faust, pînă la Faust în folclor, în cîntecul popular și teatrul popular, în poezie, în muzică și artă. Faust de Goethe există în toate edițiile importante. Volumele cele mai prețioase sînt reprezentate printr-o ediție populară din anul 1593 și două cărți populare Wagner din aceeași perioadă.

În prezent, Muzeul Național Goethe prezintă o expoziție despre istoria temelor Faust, care oferă o mică selecțiune din bogatele comori ale colecției Faust.

Printre alte cărți rare și prețioase ale bibliotecii numărăm prima ediție germană a lui Boccaccio *Decameron* (tipărită în jurul anului 1480 la Ulm), opere cu semnăturile Charlottei von Schiller, Wolfgang von Goethe, Eckermann, Wagner, Liszt, precum și o carte de vrăjitorie scrisă de mîna, din prima jumătate a secolului al 18-lea.

Biblioteca Centrală a clasicilor germani administrează bibliotecile lui Goethe și

Schiller rămase în muzee și extrem de prețioase pentru scopuri de cercetare, precum și bibliotecile din arhiva Goethe și Schiller ca și cea aflată în Muzeul Național Goethe.

De bibliotecă ține o fototecă, unde se păstrează mii de negative și dispozitive constituind un material bogat cu privire la clasicii germani.

O atenție deosebită merită și faptul că Biblioteca Centrală întreține un serviciu de informații, care răspunde la întrebările din domeniul literar, științific, istoric și bibliografic, în legătură cu clasicii germani. Serviciului de informații i se adresează oameni de știință și cercetători din toate colțurile lumii.

După cum am mai menționat, Biblioteca sprijină pe colaboratorii Institutului pentru literatura clasică germană, în soluționarea sarcinilor care le stau în față. Pe lângă întocmirea unui nou catalog alfabetic, și a unui catalog tematic și pe lângă continuarea

catalogului Goethe, se vor întocmi bibliografii pentru figurile proeminente ale clasicilor germani.

Lacunele existente în fondurile de cărți vor fi înlăturate în anii următori. Vor fi achiziționate cât mai complet posibil, toate aparițiile noi din țară și străinătate. Printre acestea se numără, în afară de ediții și opere științifice privind pe clasicii noștri, publicațiile despre viața și opera lor, descrierile generale despre perioada literar-istorică dintre anii 1750—1850 și despre relațiile sociale ale acestei perioade.

Prin dezvăluirea literaturii clasice germane pe bază de bibliografii, Biblioteca Centrală speră să aducă o contribuție concretă la însușirea moștenirii clasice, justificându-și importanța ei ca unică colecție literară cu privire la literatura clasică germană.

HANS HENNING

După revista „Der Bibliotekar“ nr. 1/1957

Reproducere după prima ediție din Faust (1790)

DIN CORESPONDENȚELE noastre

Întîmpinăm Festivalul de la Moscova

Încă din luna martie, colectivul bibliotecii noastre a început să se preocupe de organizarea unor acțiuni pentru popularizarea în rîndul cititorilor al celui de al VI-lea Festival Mondial al Tineretului și Studenților ce va avea loc anul acesta la Moscova.

În planul de muncă pe trimestrul II și III, am prevăzut diferite acțiuni de masă în legătură cu acest eveniment. Astfel, secția de împrumut a inițiat un Concurs al Festivalului dotat cu premii, rezervat cititorilor bibliotecii, constînd în citirea unor opere literare reprezentative din zece țări. Scopul urmărit cu aceste lecturi este acela de a se da posibilitate cititorilor noștri să-și formeze cunoștințe concrete despre lupta popoarelor pentru pace și libertate. La concurs, participă cititorii între 14—28 ani. Pînă la data de 25 mai a. c. s-au înscris 500 participanți. Popularizarea concursului s-a făcut prin afișe expuse în diferite centre din cartier și la cele 50 biblioteci de casă.

Pentru a veni în ajutorul concurenților bibliotecă a propus inițial organizarea recenziilor cărților *Esteiros* de Gomes Pereira și *Povestea unui mic zdrăncătos* de Greenwood James, care se vor ține la bibliotecile de casă.

La sediul bibliotecii se vor organiza recenziile romanelor *Uraganul* de Ciu Li Bo, *O rază de lumină* de Mitchell Wilson, *Morții*

rămîn tineri de Ana Seghers, cărți care se află indicate în bibliografia concursului.

Concursul Festivalului se desfășoară sub lozincă *Cu cît ne vom cunoaște mai bine, cu atît ne vom înțelege mai ușor unii pe alții.*

În sala secției de împrumut, biblioteca noastră a organizat „Colțul Festivalului”. Aici sînt expuse reviste și ziare pentru tineret cum sînt de exemplu „Tineretul lumii”, „Știința tineretului”, „Komsomolskaia pravda”, „Orizonturi”, ș. a. Tot la acest colț sînt popularizate cărțile scriitorilor din țările participante la Festival.

Din lipsă de spațiu pentru amenajarea unei expoziții de cărți care să cuprindă foarte opere de seamă din țările respective, au fost întocmite și expuse liste bibliografice de cărți. O inovație a noastră a fost aceea de a expune în atenția cititorilor noștri jocuri de cuvinte încrucișate, extrașe din revista „Tineretul lumii” și din ciclul concursului organizat special de revista „Veac nou” în cinstea Festivalului.

Și secția de copii a bibliotecii noastre desfășoară o intensă activitate în întîmpinarea festivalului. Micii cititori sînt ținuți la curent cu tot ceea ce apare nou despre Festival. În planul secției este prevăzută o călătorie imaginară „Șpre Moscova” la care o profesoară de geografie va vorbi despre orașul Festivalului și despre țările care-și vor trimite reprezentanții la Festival. Călătoria va fi întregită de proiecția diafilmului „Africa”.

În afară de activitatea desfășurată în cadrul orașului, biblioteca noastră s-a ocupat și de îndrumarea bibliotecilor din regiune. Astfel, secția metodică a trimis o scrisoare metodică bibliotecilor raionale și sătești, cuprinzînd indicații cu privire la organizarea activității lor în cinstea Festivalului.

GH. PESTRIȚU
din colectivul bibliotecii
regionale București

Din activitatea unei biblioteci raionale

Colectivul bibliotecii raionale din Tr. Severin, regiunea, Craiova, desfășoară o susținută muncă de popularizare a cărții și de atragere de noi cititori la bibliotecă. Datorită acestui lucru, zi de zi se mărește numărul cititorilor și al cărților difuzate. Numai în primul trimestru al acestui an, au fost înscriși 969 cititori.

S-au ținut 3 recenzii asupra cărților *Răscoala* de L. Rebreanu, 1907 de T. Arghezi și *Zorii robilor* de V. Em. Galan. De curând s-a deschis o expoziție de cărți din lucrările literare ale clasicii noastre.

În cadrul secției de copii se organizează seri de basme, la care participă numeroși cititori. Colectivul bibliotecii în colaborare cu Casa pionierilor a inițiat un concurs ghicitoare din operele lui I. L. Caragiale, V. Alecsandri, Al. Vlahuță și alții. La concurs au participat 64 pionieri, acordându-se premii pentru răspunsurile cele mai bune.

În cadrul sărbătoririi a 50 de ani de la răscoalele țărănești din 1907, colectivul bibliotecii s-a deplasat la bibliotecile din cu-prinsul raionului unde a organizat manifestări de masă. Astfel a avut loc o seară literară în comuna Cireșu. De asemenea s-au organizat expoziții de cărți în comuna Cihel-mecioaia, Bistrița și altele.

A. BAGHINA
corespondent

teca a organizat lectura unor fragmente din romanele *Dulău* și *Desculț* de Zaharia Stancu. La discuții țărani muncitori Babicica Toma, Urdărean Stefan și alții referindu-se la trecutul de mizerie al țărănimii muncitoare oglindite de scriitor, au subliniat că acestea au constituit cauzele răscoalelor țărănești din 1907.

Deosebit de mobilizatoare sînt și citirile în colectiv din ziare și reviste care aduc informații curente asupra problemelor interne și internaționale. Cu multă atenție sînt urmărite articolele din ziarele „Știința”, „Agricultura nouă” și revista „Albina”.

Împreună cu organizația de U.T.M. am dus o muncă susținută de popularizare a concursului „Iubiți cartea”, reușind să înscriem 16 tineri în trimestrul I și să acordăm insigne de „Prieten al cărții” la 10 participanți.

Din fondul total de 1770 volume, am împrumutat 442 cărți la 82 cititori (afară de cititorii copii, care sînt înscriși la biblioteca școlii din sat).

Pentru creșterea continuă a activității bibliotecare este necesar ca din fondul extrabugetar al căminului cultural să se repartizeze sume mai mari cumpărării de cărți pentru ca biblioteca să se poată îmbogăți cu cărți noi legate de preocupările cititorilor nostri.

N. FIȘTEAG

Bibliotecar al Căminului cultural
satul Glohul Craiovei
regiunea Timișoara

Simposion literar

Pentru popularizarea cărții, biblioteca noastră organizează diferite acțiuni de masă, oprindu-se cu deosebire la acele care prezintă o atracție mai mare pentru cititori. Astfel, profitînd de faptul că în localitate s-a rulat în premieră filmul „Moara cu noroc” după nuvela cu același nume a scriitorului Ion Slavici, biblioteca noastră s-a gîndit să organizeze pentru prima oară un simposion pe tema aceste cărți.

Acțiunea a fost pregătită în colaborare cu cinematograful „7 Noiembrie”, avînd și concursul citorva profesori, membri ai colectivului voluntar al bibliotecii. Simposionul s-a ținut chiar în ziua premierii.

Manifestația noastră s-a bucurat de un frumos succes. Chiar în primele zile s-au prezentat la bibliotecă numeroase persoane, care au împrumutat lucrările lui Ion Slavici.

COLOMBITA BLUMENFELD
bibliotecară la biblioteca raională Botoșani

Realizări la biblioteca noastră

În fiecare zi care trece biblioteca căminului nostru cultural este tot mai mult frecventată de țărani muncitori din sat. La aceasta au contribuit pe lîngă condițiile materiale ce s-au creat bibliotecii chiar și în timpul iernii, munca vie de difuzare și popularizare a cărților legate de problemele actuale.

Vitrina din fața bibliotecii este înmprospătată în mod regulat cu cărți politico-sociale, literare și agrotehnice, care atrag atenția cititorilor.

Lecturile în colectiv se bucură de o largă participare a cititorilor. Recent, biblio-

Știri din lumea CĂRȚILOR și a BIBLIOTECILOR

Direcția Generală a Așezămintelor Culturale din Ministerul Culturii din R.S.F.S.R. a aprobat în ianuarie anul acesta *Instrucțiunile privind cataloagele și fișierele bibliotecilor raionale, orășenești, sătești și pentru copii*. Instrucțiunile prevăd un minim de cataloage pentru fiecare categorie de bibliotecă de masă. Astfel, bibliotecile sătești trebuie să aibă un catalog sistematic și unul alfabetic, precum și fișiere pe două, trei teme de actualitate. Bibliotecile raionale și orășenești vor avea un catalog sistematic care să cuprindă fondurile secției de împrumut și a sălii de lectură, precum și un catalog alfabetic al fondurilor tuturor secțiilor bibliotecii.

În afara de acestea, bibliotecile raionale și orășenești trebuie să mai întocmească un catalog sistematic al fondului mobil și fișiere sistematice pentru articolele din ziare și reviste.

Bibliotecile și secțiile pentru copii vor trebui să aibă un catalog sistematic pentru copiii claselor V—VIII, un catalog tematic pentru elevii claselor I—IV, un catalog alfabetic pentru întreg fondul de cărți și fișiere tematice întocmite pe baza programei școlare pentru elevii claselor V—VIII.

În urma unui ordin al Ministerului Culturii al R.S.F.S.R. pe lângă Biblioteca de Stat „V. I. Lenin” s-a organizat un Institut științific de biblioteconomie și bibliografie. Institutul are ca sarcină prelucrarea problemelor de ba-

ză ale biblioteconomiei și bibliografiei, pe temeiul studierii și generalizării experienței bibliotecilor sovietice și din străinătate. În acest scop, Institutul va edita diverse materiale metodice și cu caracter istoric din experiența bibliotecilor sovietice și din străinătate. În afara acestor sarcini, Institutul acordă un ajutor metodic bibliotecilor și va recenza materiale bibliografice și metodice editate de acestea.

Ministerul Științei și învățămîntului din R.S.F.S.R. organizează un concurs pentru cea mai bună carte de știință și tehnică pentru copii de vîrstă școlară. În acest scop Ministerul s-a adresat oamenilor de știință și pedagogilor ca să creeze opere care să contribuie la educarea politehnică a tineretului. Concursul va avea două etape: prima care se va termina la 31 decembrie 1957, iar cea de a doua la 31 decembrie 1958.

În cursul acestui an, editurile sovietice vor tipări un bogat număr de traduceri din literatura franceză. Astfel, Editura în limbi străine prevede publicarea romanului lui Maurice Druon *Regele de fier*. Vor apărea de asemenea două culegeri, consacrate, una lui Picasso și alta lui Matisse. În ceea ce privește științele istorice sînt gata numeroase traduceri dintre care amintim *Contribuție la istoria națiunii Vietnameze* de Jean Chesneau, *Formarea națiunii franceze* de Germanin și Claude Willard, *Civilizația greacă* de André Bonnard.

În cadrul Editurii de stat pentru literatură vor apărea opera lui Anatole France în 14 volume, a lui A. Dumas în 12 volume. De asemenea, va fi tradusă și opera lui A. de Musset. Se prevede reeditarea romanelor *Familia Thibault* de Roger Martin du Gard ca și *Cuibul viperelor* de François Mauriac.

În cadrul Bibliotecii Academiei Cehoslovace de Științe funcționează o secție specială științifico-bibliografică. Aceasta editează de cinci ori pe an un buletin care semnalează cele mai importante lucrări intrate în fondul bibliotecii pînă la data apariției. Secția mai redactează și tipărește la un înalt nivel lucrarea bibliografică intitulată *Scrierile cehe și slovace tipărite din vremurile cele mai vechi și pînă la sfîrșitul veacului XVIII*. În anul 1956 a apărut a doua parte a acestei lucrări, înlocuită în ordine alfabetică, ajungînd pînă la litera P. În completarea lucrării va mai apare un buletin cuprinzînd vechile tipărituri oficiale cehe și altul cu privire la operele scriitorilor cehi apărute în limbi străine atît în țară cît și peste hotare. Un al treilea buletin va concentra toate operele scriitorilor străini apărute în țară și lucrările despre Cehoslovacia tipărite peste hotare.

În R. D. Germană, a fost sărbătorită bibliotecara Iohana Mühlenfeld cu ocazia împlinirii a 80 de ani de viață. Ea este una din-

tre primele femei, care în anul 1911 și-a dat examenul de bibliotecar popular. Iohana Mühlenfeld a înființat la Berlin primele săli de lectură pentru copii cu teatru de păpuși. De asemenea a condus biblioteca orășenească din Pantekrov și s-a ocupat în mod deosebit de creșterea cadrelor de bibliotecari, organizând pentru aceștia cursuri.

★

De curînd, Editura „Volk und Welt” din R. D. Germană a împlinit 10 ani de activitate. În acest timp, editura a editat cărți din literatura a peste 30 de țări. În cadrul editurii au apărut traduse operele lui H. Barbusse, L. Aragon, J. Amado, P. Neruda, M. Șolohov, N. Hikmet, Maria

Rujmanova, N. Vapțarov, ș. a.

★

La Toulouse, M. Gajevski Ambasador al Poloniei și M. Bordeneuve secretar de stat la Arte și Cultură au inaugurat 2 expoziții: *Cărțile contemporane poloneze și Ceramică și țesături populare poloneze*. Prima expoziție a fost organizată la biblioteca Municipală din Toulouse. Ea a cuprins, alături de literatura contemporană poloneză, numeroase lucrări de la jumătatea secolului XVI pînă la sfîrșitul secolului XVIII. Cu prilejul inaugurării expoziției, domnul M. Caillat, conservatorul bibliotecii din Toulouse, a arătat vizitatorilor cele mai interesante lucrări

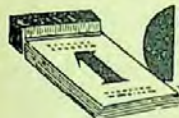
poloneze din fondul vechi al bibliotecii.

★

Din inițiativa Comitetului Central al Partidului Comunist Francez a fost înființată la Paris o bibliotecă marxistă. Fondul de cărți al bibliotecii care numără 10.000 volume este alcătuit în deosebi din lucrările din domeniul istoriei mișcării muncitorești internaționale publicate în Franța, U.R.S.S. și alte țări.

★

În perioada - octombrie 1955 - octombrie 1956 biblioteca Comitetului de întreprindere a uzinei Renault care numără mai mult de 16.000 cititori, a împrumutat aproape 100.000 de volume muncitorilor uzinei.

Calendarul nostru

8 iulie, 135 de ani de la moartea cunoscutului poet revoluționar englez P. B. Shelley (vezi „Călăuza bibliotecarului” 1955, nr. 6, p. 43).

De consultat: (în alara materialelor indicate în numărul recomandat) Shelley, Percy B.: *Opere alese*. București, E.S.P.L.A., 1957, 551 p. (Studiu introductiv de Petre Solomon, p. 5—59) (Colecția „Clasicii literaturii universale”).

★

20 iulie S-a născut în anul 1862 în comuna Berești, în fostul județ Covurlui, Paul Bujor (m. 1952). După terminarea liceului la Birlad, Paul Bujor își ia bacalaureatul la București și apoi, ajutat de un unchi, pleacă la Paris unde își începe studiile universitare. În capitala Franței, Paul Bujor a fost atras de activitatea cercurilor socialiste, devenind membru al unuia din ele. Studiile și le-a terminat la Geneva, unde legăturile sale cu socialistii s-au adîncit. În 1881, obținînd titlul de doctor în științele naturii, Paul Bujor revine în țară, și după ce funcționează puțin timp în calitate de asistent la laboratorul de Fiziologie din București, devine profesor la Universitatea din Iași, funcție pe care o va îndeplini timp de 40 de ani, depunînd o bogată activitate științifică în domeniul biologiei și zoologiei. Datorită meritelor lui de om de știință, Paul Bujor a fost membru al Academiei Republicii Populare Rîmîne.

Creația literară, Paul Bujor și-a început-o din imboldul lui Dobrogeanu Gherea. Între anii 1906—1907 el a fost director al revistei „Viața Rîmînească”. Opera sa literară se reduce la cîteva nuvele și schițe tipărite pînă în anul 1910, a căror valoare constă în faptul că au izvorit din frămîntările epocii, înfățișînd un document al acesteia, și fiind în parte cea mai izbutită, o contribuție la lupta dusă de poporul exploatat împotriva foștilor lui cîrmuitori.

De consultat: Bujor, Paul: *Scrieri alese*. București, E.S.P.L.A., 1951, 176 p. (Prefața editurii, p. 3—19) (Colecția „Biblioteca pentru toți”).

RELAȚII INTERNAȚIONALE. SITUAȚIA POLITICĂ ȘI ECONOMICĂ ÎN DIFERITE ȚĂRI

GOLLAN, JOHN: SISTEMUL POLITIC AL MĂRII BRITANII. București, Editura de stat pentru literatură politică, 1957, 260 p., lei 6.

În nici una din țările capitaliste nu se fac încercări mai perseverente și, trebuie recunoscut, mai pline de iscusință rezultată dintr-o experiență politică seculară, de a se ascunde caracterul de clasă al statului burghez, ca în Anglia. De aceea, sarcina, de a sfișia masca democrației burgheze din Anglia și a i se arăta adevărata ei esență de formă a dictaturii monopolștilor — este o sarcină și importantă și complexă. John Gollan, actualul secretar general al C.C. al Partidului Comunist Englez a întreprins rezolvarea acestei sarcini, înarmat cu o cunoaștere adâncă a literaturii politice engleze, a reșorturilor ascunse ale politicii interne engleze, a oamenilor și instituțiilor celor mai caracteristice pentru viața politică a Angliei. Autorul procedează sistematic. Fiecare din instituțiile engleze este examinată atât în dezvoltarea ei istorică, cât și în organizarea ei actuală. Constituția, parlamentul, monarhia, partidele politice de guvernământ, aparatul de stat, puterea judecătorească, poliția, politica sînt cercetate, rînd pe rînd și materialul bogat de fapte, ca și argumentele de autoritate aduse de autor duc la o concluzie unică și clară: actuala democrație engleză este o democrație capitalistă, statul englez este un stat capitalist, aparatul de stat, armata, diplomația, poliția, magistratura, se află în minile unui mic grup de oameni, aceiași care dispun și de pîrghiile de comandă ale aparatului economic englez, aceiași care slăpînesc mijloacele de producție create prin munca poporului englez.

Excelent documentată, scrisă într-un stil limpede și curgător, străbătută de pasiunea acuzatorului ca și de nădejdea luptătorului sigur de reușita finală a dreptei sale cauze, cartea lui John Gollan este o carte convingătoare.

LITERATURĂ

FLOAREA RUPTĂ ȘI ALTE POVEȘTI DIN LITERATURA CEHA. București, E.S.P.L.A., 1957, 116 p., lei 1,50 (Colecția „Meridiane“).

Volumul înmănuchiază un număr de cinci povești ale unor cunoscuți scriitori din țara vecină și prietenă.

Gaboře, Gabore... de L. Askenazy are ca erou principal pe țiganul Gabor Lakatoš, muncitor fruntaș la șantierul oțelăriilor din Witkovic. Cînd pe șantier se deschide o școală specială pentru țigani, Gabor se înscrie împreună cu fiul său, Gabor cel mic. Cu mult talent scriitorul zugrăvește zăcîmii sufletești al tatălui care, neînțelegînd la început rostul învățaturii și văzînd prin aceasta un mijloc de a-l îndepărta de fiul său, cel mai bun elev din clasă, încearcă să-l convingă să renunțe la școală. Văzîndu-se refuzat de fiul său, tatăl fuge de pe șantier. Mai tirziu își dă seama de greșeala ce a făcut și se întoarce acasă, unde, ajutat de fiul său, se va număra și el printre fruntașii la învățătură.

Povestirea lui Jan Otcenasek *De vorbă cu o căpiță de fin* e închinată patriotismului oamenilor muncii din Cehoslovacia. Cînd bătrînul Pejsta ce locuia lingă granița germană se duce să-și culeagă finul, întîlnește ascuns într-o căpiță pe un provocator care încearcă să-l mituiască cu o mare sumă de bani pentru a-l trece peste graniță. Bătrînul se preface că acceptă, dar printr-o stralagemă reușită îl imobilizează pe provocator, predîndu-l grănicerilor.

Porumbelul lui Picasso de František Kubka aduce în fața cititorilor un crîmpei din timpul ocupației fasciste din Franța care l-a inspirat pe marele pictor Picasso să creeze chipul atât de cunoscut al porumbelului, simbol al partizanilor păcii din întreaga lume.

Despre aceleași vremuri cumplite vorbește și cunoscuta scriitoare Marie Pujmanova în *Stele*. Ea zugrăvește un episod din lupta de rezistență a poporului ceh împotriva cîmpitorilor fasciști.

Volumul mai cuprinde *Floarea ruptă* de Vaclav Lacina care arată cum dorința de înviuțire duce la destrămarea unei căsnicii.

ȘERBAN, MIHAIL : PĂMÎNT ȘI OAMENI.
Roman. București, E.S.P.L.A., 1957, 704 p.,
11 lei.

Noul roman al lui Mihail Șerban este o frescă amplă și complexă a satului nostru de astăzi pornit cu toate forțele lui pe drumul socialismului și prosperității. Romancierul abordează problemele ce frământă țărănimea noastră actuală, de la ridicarea nivelului cultural pînă la realizarea condițiilor materiale, ca premise ale construirii unei vieți mai bune. Romanul *Pămînt și oameni* ne înfățișează procesul larg de transformare a satului care, prin grija și cu sprijinul permanent al Partidului, își schimbă necontenit fața, înaintînd cu pași rezezi spre bunăstare și progres.

Acțiunea cărții se petrece prin anul 1952 într-un sat din nordul Moldovei avînd un conflict născut din ciocnirea unei forțe antagonice și un deznodămînt a căror deslășurare dinamică cîntorul o urmărește cu pasiune și interes. Chiaburii din comuna Irinești, voind să lovească în gospodăria agricolă colectivă în care s-a înscris majoritatea țărănimii muncitoare din sat, pun la cale o acțiune criminală cu scopul de a produce nemulțumirea oamenilor și, deci, desmembrarea colectivei. Cu ajutorul unor elemente dușmănoase strecurate în cadrele de conducere ale administrației sătești, ei reușesc să scoată din sat motorul morii sub pretextul că acesta era necesar la oraș, unde uzina locală nu putea satisface toate nevoile populației. Totodată, chiaburii răspîndesc printre săteni tot felul de svonuri veninoase, afirmînd că motorul a fost trimis la oraș de către secretarul organizației de bază în înțelegere cu președintele gospodăriei agricole colective, lipsind astfel satul de unul din principalele lui mijloace de producție. Pentru un moment chiaburii își ating planul: țărănimea e nemulțumită de scoaterea motorului din sat și e gata să creadă în svonurile chiaburilor și să ceară ieșirea din gospodăria colectivă. Datorită însă vigilenței și eforturilor depuse de cei mai buni fii ai partidului, unelțirile chiaburilor sînt zădărnice, autorii lor, printre care și președintele Sfatului popular comunal, sînt demascați, motorul este readus la moară, și satul pornește cu un avînt sporit pe calea de neabătut a socialismului.

Acesta este numai unul din firele bogatei acțiuni epice a romanului *Pămînt și oameni*. În jurul lui se desfășoară o mulțime de alte episoade, prezentate cu o forță epică la fel

de sugestivă, care creează în ansamblul lor o imagine pe cit de cuprinzătoare pe atît de vie a satului actual. Cartea oferă cititorului prilejul de a cunoaște în toată diversitatea și intensitatea lor problemele specifice ale țărănimii noastre de astăzi, eliberată de exploatare și hotărîtă să-și făurească o viață nouă, fericită și îmbelșugată.

TODIE, EUGEN : HIRDAUL LUI SATAN.
Roman. București, E.S.P.L.A., 1956, 343 p.,
lei 5,50

Romanul vieții tinărului Dinu Bordea a apărut pentru prima dată în anul 1923. Prin drumul șerpuit și greu pe care-l străbate principalul personaj al cărții sale, autorul dorea să arate care este calea adevărată a intelectualului în societatea romînească de după primul război mondial, cînd goana după profituri și petreceri era principala preocupare a claselor dominante, în vreme ce muncitorimea se zbătea în mizerie și căuta o ieșire revoluționară din această situație. Alegîndu-și un personaj ca Dinu Bordea, profesor provenit dintr-o familie onestă și însurat cu Ada, nepoata generalului Trifaș, scriitorul deschidea posibilitatea unui sondaj adînc în întreaga alcătuire socială a timpului, de la virfurile politice și financiare, pînă la muncitorii care sărbătoresc cu bucurie ziua de 1 Mai și apoi rabdă chiururile închisorilor burghezo-moșierești. Dinu Bordea este purtat mai întîi pe front unde își dă seama de absurditatea acestui război care seceră sute de mii de vieți nevinovate. Tot aici se lămurește în sufletul său o trăsătură importantă — omenia — care amenință să fie înăbușită în contactul cu lumea din care provertea soția sa. După război, Dinu Bordea se apropie de umiliții vieții, de muncitori. Lupta lor îi insuflă puteri nesăbuite. El devine la rîndu-i un luplător pentru o viață nouă, chiar dacă nu a ajuns încă să-și formuleze precis și clar toate țelurile acestei lupte, chiar dacă întrevăde viitorul doar ca o „corabie albă” și luminoasă și chiar dacă nu e pătruns de întreaga importanță a Marii Revoluții din Octombrie, al cărei suflu proaspăt și înviorător îl simte însă.

Romanul *Hirdăul lui Satan* este un document al unei epoci agitate și eroice, care înregistrează și descrie frămîntările din lumea muncitoare, în acea vreme care au avut drept culme greva generală din 1920.

Toate acestea, alăturate calităților literare ale cărții, o așează la loc de cînstă în istoria literaturii noastre.

LITERATURĂ PENTRU COPII ȘI TINERET

ADERCA, F.: **AMIRALUL OCEANULUI CRISTOFOR COLUMB.** București, Editura tineretului, 1957, 663 p., lei 11,50 (Colecția „Cutezători”).

Cartea evocă viața și călătoriile celebrului navigator Cristofor Columb, descoperitorul Americii.

Ne aflăm, la Lisabona, spre sfârșitul veacului al XV-lea. Portugalia, ca toate celelalte state din bazinul Mediteranei, suferă de pe urma expansiunii imperiului otoman care le-a tăiat calea spre Indii — de unde aduceau tot felul de lucruri scumpe și, în primul rind, mirodeniile. În această situație, una dintre cele mai grave preocupări ale conducătorilor acestor state este găsirea unei căi noi spre bogățiile Indiei, a căror lipsă o simt tot mai acut. Mai multe încercări de a ocoli Africa s-au soldat cu eșecuri.

Pe la sfârșitul aceluiaș veac, un tânăr cartograf și navigator genovez, stăpinit de visul de a afla de acest drum, vine la Lisabona, cu nădejdea că va găsi sprijin din partea regelui pentru a întreprinde marea călătorie. Pe acest tânăr genovez, necunoscut, îl cheamă Cristofor Columb. Dar, în acea vreme, în Portugalia situația era destul de tulbură. Negăsind aici sprijinul pe care-l așteaptă, Columb pleacă în Spania, la curtea regelui Ferdinand și a Izabelei. Vind la aurul și bogățiile Indiei, aceștia se vor hotărî în cele din urmă să-i acorde sprijinul. Și nu peste multă vreme, lui Cristofor Columb i se pun la dispoziție trei caravele complet echipate cu care pornește pe întinsul nesfârșit al oceanului. El are de luptat nu numai cu înfricoșătoarele furtuni, cu lipsurile de tot felul, dar mai ales cu teama care cuprinde tot mai mult pe oamenii din echipaje, cu unelțirile celor slabi, care vor să-l doboare. Nimic însă nu poate înfringe curajul, încrederea în victorie a celui care înainte de plecare căpătase titlul de amiral și de vicerege al Indiilor. În cea de a 68-a zi a călătoriei plină de peripeții, în fața ochilor curajoșilor navigatori apare pământul mult dorit, dar nu al Indiilor, după cum a crezut toată viața, ci a insulelor din Marea care se va numi în viitor a Carabelor, ținând de un nou continent, care va căpăta numele de America. Intors în țară cu mostre ale bogățiilor descoperite aici, Cristofor Columb câștigă celebritate precum și încrederea reginei care îi va da posibilitate să întreprindă alte patru călătorii în această parte a lumii, pentru noi cercetări. Dar gloria lui, sprijinul de care se bucură din partea reginei nu putea să lase indiferenți pe unelțorii de meserie de la curtea regală. Aceștia

il lovesc mai întâi pe ascuns reușind apoi să-l arunce în închisoare.

Dreptatea iese la lumină și Cristofor Columb este pus în libertate, i se redau drepturile, dar nu și prețuirea întreagă pe care o merită. Aceasta va veni mai târziu, cînd opera lui va putea fi apreciată în toată măreția ei.

TOLSTOI, AL.: **HIPERBOLOIDUL INGINERULUI GARIN,** Roman. București, Cartea Rusă, 1957, 316 p., lei 5,75.

Marele romancier sovietic Al. Tolstoi este cunoscut de către cititorii din lumea întreagă pentru operele sale cu conținut istoric și social în rîndul cărora se înscriu romanul istoric *Petru I*, trilogia *Calvarul* etc. Alexei Tolstoi a scris și multe povestiri pentru copii și tineret, ca de pildă *Copilăria lui Nikita* și altele ce s-au bucurat de aceeași prețuire din partea cititorilor de pretutindeni. El a abordat de asemenea, cu același succes, genul literaturii științifico-fantastice dînd la iveală primele opere în acest domeniu apărute în literatura sovietică și care sînt: *Aelita*, *Alianța celor cinci*, *Hiperboloidul inginerului Garin*.

Aceasta din urmă, tradusă de curînd în romînește, este o operă captivantă, avînd o intrîgă complexă, o acțiune dinamică și o înlanțuire de conflicte pe cit de ascuțite, pe atît de interesante și vii. *Hiperboloidul inginerului Garin* e un roman științifico-fantastic, în care adevărurile științifice sînt respectate cu cea mai mare strictețe, iar fantasticul propriu-zis nu depășește cadrul actualității politice și sociale în care se desfășura acțiunea. Eroul romanului, inginerul Garin, inventatorul unei „raze ucigătoare” cu ajutorul căreia vrea să pună stăpînire pe întreaga lume, simbolizează în opera lui Al. Tolstoi acea parte a savanților din timpul nostru care își oferă rezultatele descoperirilor lor monopolurilor capitaliste. Inginerul Garin, fugit din Uniunea Sovietică, devine complicele miliardarului Rolling, și în ambiția lor nebunească amîndoi vor să devină stăpînitorii omenirii. Pînă la urmă însă forțele sănătoase ale maselor populare călăuzite de comunistul Șelga, izbutesc să zădărnicească planurile lor diabolice și în același timp să pună în slujba oamenilor descoperirile pe care Garin și complicității săi voiau să le folosească împotriva omenirii. Romanul — a cărui acțiune se desfășoară printr-o serie de episoade de un puternic dinamism, de-a lungul celor cinci continente — se citește nu numai cu o mare plăcere, dar și cu un adînc interes datorită forței satirice biciuitoare, cu care scriitorul demască unelțirile monopolurilor capitaliste ce tind spre instaurarea unei dictaturi nelimitate asupra lumii, cu ajutorul științei și al tehnicii.

Abonamentele se fac la toate oficiile
poștale prin factorii poștali și difuzorii
voluntari din întreprinderi și instituții.